

Scientia Sanctorum

Collecta Ex Meditationibus Ludovici De Ponte, Joannis Busaei, Joan. Suffren, Juliani Hayneufve, Et Antonii Gaudier, &c. E Societate Jesu, In Dominicis, Festa & ferias totius Anni digesta. Cum Indicibus duobus. I. In singulos dies. II. Ad Exercitia Spiritualia

Puente, Luis de la

Dilingæ, 1685

II. Pars Meditat.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-60561](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-60561)

Mat. 5.
7.

Gratæ
sunt er-
ga nos.

2. Mac.
12. 46.

que suffragia. Quòd si crudelis haberetur, qui proximum igne fortuito circumventum cerne-
ret, & cùm posset, non eriperet: quomodo ex-
cusari poterit Fidelis, qui, quoad potest, anima-
bus defunctorum in tali necessitate non suc-
currit? Cogitabo, quid mihi tunc fieri vellem,
illudque similiter aliis præstabo. Et reddit Deus
vicem, quia *miseriordes misericordiã consequen-
tur*: excitabóque alios, qui mihi subsidium fe-
rant, cùm illuc pertigero. Quin animæ ipsæ à
nobis adjunctæ, cùm in conspectum Dei venerint,
gratas se exhibebūt, pro nobis Deum obsecran-
do. Denique licet opus satisfactorium quod a-
nimab⁹ applico, mihi ipsi detraham, quoad ef-
fectum satisfactionis: ea tamen spiritualis elee-
mosyna meritum & charitatem auget, compen-
satque jacturam. *Sancta igitur & salubris est cogi-
tatio pro defunctis exorare, ut à peccatis solvantur.*

INTRODUCTIO SECUNDÆ PARTIS. DE EJUS SCOPO.

QUONIAM meditationes viæ *Il-
luminativæ*, uti vocant, tres partes
continent, nempe *Infantiam*, *Pra-
dicationem*, & *Passionem*, seu mor-
tem Salvatoris, per quas tenditur ad viam
unitivam, quæ in duabus postremis partibus
potissimum à nobis tractatur, in prioribus il-
lis scopus meditati propositus esse debet per-
fecta Christi Domini *imitatio*. Nam sicut su-
premus

premus ille Rex, atque dux noster venit in hor-
rum Ecclesiæ militantis, hunc scilicet mundum, *Cant. 5.*
 in quo *meteret myrrham* molestiarum & cala- 1.
 mitatum, quas ab *infantia* pertulit, cum *aroma-*
tibus odoriferarum virtutum: proponeret itē
 doctrinam suam tanto cum affectu ac gustu,
 quasi *favum mellis comedere*, donec tandem
 vino amoris inebriatus, nudus in ara crucis ex-
 piraret, tanto desiderio amarissimum alioqui
 passionis calicem exhauriens, quasi *lacte* tempe-
 ratum *ebiberet*; ita & nos tanquam amici charis-
 simi eniti debemus, ut tria & his similia in vita
 nostra exprimamus: Ut 1. *metamus myrrham*
mortificationis cum aromatibus virtutum, quo
 passionibus inordinatis edomitis, puritatem ejus
 repræsentemus. 2. Mox excellentem ac planè
 cælestem ejus doctrinam ruminantes, tanquam
favum dulcissimum *cum melle* virtutum ejus he-
 roicarum mistum comedamus. 3. Demum *vino*
 perfecti amoris inebriemur admisto consola-
 tionum *lacte*, ut affectibus terrenis exuti, vel
 in ipsa cruce, si Deo ita placuerit, mortem ip-
 sam subire pro ejus amore non reformidemus.

Cùm verò ordinatæ charitatis gradus tres re-
 periantur, videlicet *inchoatæ, proficientis, ac per-*
fectæ; eodem modo in hac meditationum viæ
 illuminativæ divisione tres sunt partes, Infan-
 tiæ, Prædicationis ac Passionis Christi, toti-
 dèmq; fines, ad quos illæ diriguntur: ea ta-
 men ratione, ut eæ meditationes, quæ de *Infan-*
tia sunt, ad teneriorem quendam amorem, tan-
 quam *lac & mel*, divinarum consolationum,

animos, tironum præcipuè, deducant, quò faciliùs deinde ad heroicarum ejus virtutum imitationem excitentur. Neque in hoc triplici fine consistendum, sed conandum insuper, ut Christum verum Deum ac hominem, certa atque integra cognitione intelligamus, infinitam *persona* illius dignitatem, atque inæstimabiles divitias & gratiæ thesauros penetrantes, atque ex hac cognitione *ignis* ille amoris in *meditatione*

Serm. de perf. form. hō Christ. *exardescit*, quo ad perfectam ejus imitationem, velut inflammati rapiamur, donec in nobis fiat illud, quod S. Gregorius Nyssenus de quovis Christiano affirmandum dicebat, ut *Christianus sit alter Christus*, humilitate, patientia, reliquisque virtutibus quibus illius in nobis formam imprimamus.

S. Ignat. in exerc hebd. 2. § 3. Quod uti meliùs assequamur, perpendendæ nobis erunt, in hîs meditationibus præcipuæ circumstantiæ. 1. *Personarum*, quæ in eo mysterio sunt, excellentia, & interiores affectus. 2. Earundem *verba* & modus proferendi. 3. Earum *opera*, actiones, virtutésque. 4. Earum *perpeffiones* ac tormenta, ut ex singulis fructum aliquem spiritalem ad nos derivemus, horum omnium imitationem, aliósq; pios affectus, de quibus initio primæ partis dictum, in nobis excitemus.

Et hæc omnia in quovis meditationum puncto servanda erunt, sed præcipuè circumstantia personæ, v. c. Christi D. & B. Virginis, consideranda erit, ut illius amorem ac heroicas virtutes & intellectu capiamus, & vita ipsa imitemur. Quòd uti meliùs assequi possimus, non
parum

parum conferet prima meditatio, quæ hîc sub-
jicietur de excellentia Regis nostri cœlestis,
qui nobis ad imitandum proponitur.

FUNDAMENTUM
SECUNDÆ PARTIS.
MEDITATIONUM.

*De Christo Rege invitante ad sui
imitationem.*

PUNCTUM PRIMUM.

Uòd Christus datus sit nobis in
Regem, quod confitetur ipse Psal-
mo. 2. *Ego autem constitutus sum*
Rex ab eo super Sion.

^{I.}
Christus
Rex.
Psal. 2.

I. Hoc Rege melior, aptiorque dari nequi-
vit: nam & est homo, unde compati possit sui
similibus, & DEUS, unde opitulari: & quod
ait S. Leo: *Nisi Deus verus esset, non adferret* *Serm. 1.*
remedium, & nisi esset verus homo, non prabe- *de Nat.*
ret exemplum.

II. Deinde considerentur in Christo om-
nes regis virtutes: *Sapientia*, qua novit indigē- *Regulæ*
tiam nostram: *Omnipotentia* ad sublevandum: *virtutes.*
Misericordia ad miserandum: *Bonitas*, ut velit:
Providentia, ut studeat nobis consulere: *Libe-*
ralitas & *Magnificentia*, quâ opes omnes, ac
semetipsum impertit: *Iustitia* & *Providentia*
in gubernando: denique *Aternitas*: Regnum

K 3

enim

enim ejus regnum æternum, quod non corrumpitur.

III. III. Comparatur hic Rex cum terrenis Regibus. Hi tributa imponunt, ille aufert: imò exsolvit ex proprio ære suorum debita: Isti suos exhauriunt, ut ipsi abundant: ille *egenus factus est, ut illius inopia nos divites essemus*. Isti in regendo à recto saepe deflectunt, ignorantia, passione, aut malitia: ille nunquam, quippe infinite sapiens, justus & bonus. Isti graves leges imponunt, quas ipsi non servant: ille suaves, præitque exemplo. Istorum regna quamvis aurea, argentea, ærea, aut ferrea, tandem comminuuntur, quia basi nituntur fictili: illius non erit finis.

IV. IV. Hinc varii affectus concipiendi, veluti gratiarum actionis ad Patrem pro tam nostri amante, & absolutissimo Rege: gaudij & gratulationis, quod liceat tali Regi familiarem atque intimum effici, quod apud mortales Reges tanti sit: desiderij ac studij omnia exantlandi tanti Regis gratiâ.

PUNCTUM II.

I. I. Quemadmodum hic Rex suos subditos al-
Christi hortatio **Q**loquatur & invitet. I. ait, decretum sibi esse, juxta æterni Patris præceptum, dæmoni, mundo & carni, vitisque omnibus bellum indicare, ut iis debellatis, cælestem Patris regiam triumphator obtineat. Porro, qui sequi se velint in hac expeditione, conformari ipsos debere suo Duci, ut cum illo similiter regnent, juxta

*Joan. 12.
26.*

juxta illud : *Si quis mihi ministrat , me sequatur* : Motiv.
 Et ubi ego sum , illic Et minister meus erit. II. Ad imitat.
 sequendum alliciunt ista. 1. Vocantis dignitas , 1.
 & mille nomina, quibus obstrictus ei sum. 2. Ju- 2.
 stitia causæ : ut hostes infensissimos proflige-
 mus , cujus rei utilitas est potissimum mea. 3. 3.
 Exemplum Ducis , qui ut præiret, è cælo venit : *Jud. 7.*
 quique majori jure, quàm Gedeon, aut Abime- 17. Et 9.
 lech , illud requirere à nobis potest : *Quod me* 48.
facere videritis , facite. 4. Promissio certissima 4.
 victoriæ & coronæ , si per nos non steterit. 5. 5.
 Denique secutura inde gloria DEI Patris , & *Osea.*
 ipsius Christi. His tanquam *funiculis Adam* , 11. 3.
 Et *vinculis charitatis trahis nos* , ô Rex. ô si
 obsequamur !

PUNCTUM III.

I. Quid pauci sequantur Christum. Omnes *Diverfi-*
 quidem , ut ait D. Bernardus , *Christia-* *tas se-*
 ni volunt pervenire ad Christum ; sed pauci *quentiū.*
 ipsius vestigia sequi , quibus juravit Dominus : 1.
Quod nemo virorum illorum , qui vocati sunt , *Bern.*
gustabit cenam meam. Et quia *vocavi ,* Et *re-* *ser. 21.*
nuistis , ego quoque in interitu vestro ridebo. II. *sup. Cāt.*
Luc. 14.
 Aliqui sequuntur , sed eminus , quoad præcepta 24.
 tantum , ut ille adolescens , qui *tristis abiit*, cum *Prov.*
 audiret à Domino : *Si vis perfectus esse , vende* , 24.
quæ habes , Et da pauperibus , Et habebis thesau- 2.
rum in celo , Et veni sequere me. 3. Alii per o- *Mat. 19.*
 mnia ducem suum sequuntur, posthabitis etiam 22.
 concessis voluptatibus , divitiis , honoribus , in *Mat. 19.*
 voluntaria paupertate , castitate, & obedientia , 29.

qualem ille vitam amplexus est, quibus nunc centuplum promittitur, & in posterum vita æterna: quamvis non tam ob eximiam remunerationem, quàm ob immensum debitum, quo obstringimur, amandi hunc Regem, eique modis omnibus inserviendi, id præstari conveniat:

Eccl. 23. & quia, ut ait Sapiens, *Gloria magna est sequi*
38. *Dominum*: eoque major, quò propiùs sequimur, satagentes illud implere: *Perfecti estote,*

sicut Pater vester celestis perfectus est: Et adeò, sicut Rex noster, quem Pater nobis ad imitandum proposuit. Qui autem specialiter ad hoc vocati non sunt, promptum nihilominus animum, studiùmque suum offerant, usurpantes

Mat. 54. illud: *Paratum cor meum, Deus, paratum cor*

Pf. 107. *meum.* 4. Sunt alii, quibus satis non est ita
8.

Christum sequi, nisi alios quoque ad idem pelliant, ac *convocent*, ut est in Proverbiis, *ad arcem* Christianæ perfectionis, quales sunt Religi-

Prov. 9. giosi illi, quorum est institutum, Apostolorum
3.

instar, non modò salutis & perfectioni propriæ, verùm etiam proximorum incumbere.

MEDITATIO I.

*De Decreto Divino Incarnationis Verbi,
 pro reparatione Hominis.*

PUNCTUM PRIMUM.

1.
 Decre-
 tum,

Q UOD DEUS ab æternitate statuerit huma-
 num genus in Adamo lapsum reparare, tum
 miseri-

miseriordiã divinã , tum miseriã nostrã id flagitante.

I. Condiderat ad imaginem suam tum Angelos , tum homines : sed cum ex illis plurimi peccassent , voluit in eis justitiã suã severitatem exercere : in his autem misericordiã divitias ostendere. Quod ex parte Dei suadebat ipsa misericordia , quia cum in Angelis peccantibus exercuisset justitiã severitatem , decebat ipsum in homine saltem misericordiam exhibere , quã maximè apparet in condonatione peccatorum , ne justus tantum & rigidus , nulloque modo misericors haberetur.

I. Angelis justus.
Hominibus misericors.

II. Ex parte verò hominis misericordiam divinam provocabant duæ causæ. 1. Quòd alienã unius culpã reliquos infecerat , & reos constituerat , absque propria singulorum voluntate : & quòd non pauci , sed totum genus humanum interibat , mundusque iste causa hominis creatus frustrabatur penitus suo fine , dum nulli prorsus hominum ad salutem consequendam usui erat futurus. Non conveniebat autem , ut DEUS totum suum opus , omne scilicet genus hominum , interire , providentiãque suam circa mundi conditionem proposito fine universè fraudari. Quare ad misericordiam divinam inflectendam , nos etiam illa duo efficaciter allegare possumus , & quòd culpa aliena in peccatis concepti , & quòd opus manuum DEI sumus. Nihil enim odisti , Deus eorum quæ fecisti , & operi manuum tuarum porriges dexteram.

II. Causæ.
I. Aliena culpa.

Pf. 50. 6.
Pf. 137.
8.
Sap. 11.
25.

2. Causa, quòd homo diaboli fraude inductus est.

Serpen-
tis ten-
tatio.

est. Is enim, cum in Deum nihil posset, à quo fuerat damnatus, iram suam in Dei imaginem convertit. Quare hominis causam Deus ut suam suscepit, ne malignus contra Deum gloriaretur, quasi in Deum egregiè ultus, dum ab ejus obsequio hominem abalienâisset: sicque statim Deus ipsi denunciavit fore, ut qui mulierem deceperat, à muliere vinceretur: *Ipsa conteret caput tuum.* Et quia eodem livore nunc etiam impetimur à dæmone, licebit ad Deum similiter clamare: *Exurge Domine, judica causam meam.*

Gen. 3.
15.

Pf. 37.
22.

PUNCTUM II.

I.
Optimū
medium
satisfa-
ctionis.

I. Quòd Deus Pater, ad remedium peccati, ipsum Filium suum voluerit incarnari. I. Habuit alios modos; vel per meram condonationem; vel si per modum satisfactionis, potuit creare hominè peccati expertem; vel per aliquem Angelorum salutem afferre: sed elegit, quod optimum: non enim alius reparator aptior, non medium efficacius, non redemptio copiosior reperiri potuit: ut *ubi abundavit delictum, superabundaret & gratia.*

Rom. 5.
20.

II.
Opposi-
tæ pec-
cato.

II. Confert culpam hominis cum remedio. Ille superbivit, divinitatem scientiamque Dei affectavit: *Eritis sicuti Dii, scientes bonum & malum:* quo meruit cum tota stirpe deleri in perpetuum. Contra verò Deus in remedium abjicit sese: *Exinanivit semetipsum, formam servi accipiens, in similitudinem hominum factus, ut homo gloria & honore coronaretur; imò fiat Deus,*

Gen. 3. 5.
Phil. 2. 6.

Deus, in Christo quidem per unionem personæ, in reliquis verò per gratiæ adoptionem. Prorumpam igitur in laudes tantæ bonitatis, Moysis verba usurpans : *O Dominator Domine Deus misericors & clemens, patiens & multa miserationis, ac verax, qui custodis misericordiam in millia, qui auferis iniquitatem & scelera, atque peccata, nullusque apud te per se innocens est. Venerabor tanti mysterij maiestatem, facie pedibusque, more Seraphim obvelati, cumque iidem clamans: Sanctus, Sanctus, Sanctus: plena est omnis terra gloria eius.*

Exod. 34. 8.

III. Gratias agam pro tam stupenda adinventionem, qua vilitatem assumens meam, suam impertiit celsitudinem. Discam meipsum abjicere propter eum, qui se ita abjecit propter me: & amulabor charitatem, qua summum, quod potuit, fecit mea causa, & vicissim quicquid sum & valeo, ipsi reddam, nec sic quidem satis meo debito facturum. Et postquam Deus me tanti fecit, cavebo, ne degenerem.

III. Gratia- rû actio.

Leo Serm. I. de Nati- vit.

PUNCTUM III.

Quòd Deus isto factò omnes divinas perfectiones insigniter expresserit. 1. Bonitatem infinitam, dum summè se homini comunicavit unione hypostatica, qua totum genus humanum fit Deo agnatum. 2. Charitatem, quia non potuit nobis majus bonum velle, neque magis illud velle: siquidem, ut illud assequeremur, Filium suum unigenitum dedit, quo vicissim factò voluit, nos unum secum facere charitate.

Virtute: 1.

2.

3. ritate. 3. Misericordiam, qua ut subveniret nobis, miseriarum nostrarum capax fieri voluit, & participes: unde etiam disceret *compati infirmitatibus nostris, tentatus per omnia absque peccato.* 4. Justitiam, quam cum negligi non oporteret, transtulit in se debita nostrorum peccatorum: in eo summè misericors, quòd per rigidam justitiæ exhibitionem voluit nobis esse misericors, sibi rigidus. 5. Sapientiam in concilianda justitia & misericordia; in copulandis rebus tam dissitis, Deo & homine, æterno & temporali, passibili & impassibili. 6. Omnipotentiam, quia hoc est divinorum operum maximum: *Verbum caro factum.* 7. Sanctitatem omnem atque virtutes, quarum vivum exemplar constituit in Christo, ut nos ad imitandum provocaret.

MEDITATIO II.

De infinita Dei charitate, quæ elucet in mysterio Incarnationis, & de fine illius.

Io. 3.16. **M**ateria hujus meditationis sumetur ex verbis Christi: *Sic Deus dilexit mundum, ut Filium suum unigenitum daret: ut omnis, qui credit in eum, non pereat, sed habeat vitam æternam.*

PUNCTUM PRIMUM.

Io. 3.16. **Q**uis dilexit, & quem? 1. Deus dilexit, qui nullius indigens extra se, nec amare opus habuit

habuit aliquid extra se, seipso infinite beatus :
 amavit igitur me ex mera gratia. 2. Dilexit au- 2.
 tem mundum, hoc est peccatores contempto- Mundus.
 res ipsius majestatis. In hoc commendat charita- Rom. 5.
 tem suam: quod cum inimici essemus, ita dilexit. 8.
 3. Conferam, quam sint diversa Dei & homi- 3.
 num studia: illius, in diligendo; hominum, Antithe-
 in posthabendo illius precepta, & tam eximia sis.
 charitatem. Applicabo hæc omnia ad me sigil-
 latim, quod ego sim ille, ita à Deo dilectus, &
 ille vicissim ita in Deum ingratus.

PUNCTUM II.

Quantum dilexit? Primo ex dono intelli- Quanta
 ge: ut Filium suum unigenitum daret. A dilectio.
 mor Dei erga creaturas non verbis constat, sed
 factis: & quo plus quemquam diligit, majora
 ei præstat. Quando igitur summum, quod ha-
 bet, mundo donat, infinite illum amat. Exag-
 geratur iste amor, si consideretur, in qualem
 tam eximium donum conferatur, in mundum
 ingratisimum, qui pro dono reddit Deo omne Mundus
 genus flagitij & offensæ. O, reddam ego me- ingratus
 liorem vicem Deo meo, quicquid sum & va- 10. 3. 18.
 leo: idque non verbo aut lingua, sed opere &
 veritate!

PUNCTUM III.

Quare ita dilexit? ut incarnaretur Filius Dei, Causæ
 nempe, ut omnis, qui credit in eum, non dilectio-
 pereat: sed habeat vitam æternam. 1. Ut libe- nis.
 remur ab interitu, hoc est à peccato, quod est 10. 3. 16.
 mors 1.

mors animæ, & à servitute diaboli, à gehenna
 2. æterna. 2. Ut vitam gratiæ & gloriæ adipisca-
 3. mur. 3. Nemo à participatione tanti fru-
 10^a. 3. 16. ctûs excluditur, ait enim: *Omnis, qui credit,*
 Tres fi- utique fide viva, *quæ per dilectionem operatur.*
 nes In- Hinc collige triplicem quasi finem mysterij In-
 carna- carnationis. 1. Ut patefaceret nobis Deus the-
 tionis, sauros suæ bonitatis, potentiæ, aliarumque per-
 1. fectionum, ut in prima meditatione hujus par-
 2. tis est ostensum. 2. Ut liberaremur ipsi à tan-
 3. tis malis. 3. Ut cum Deo æternùm regnare-
 mus. Hoc quasi triplici funiculo devincit nos
 sibi Deus, ut ipsum toto corde redamemus:
 tum quia ob infinitas suas perfectiones dignissi-
 mus est: tum, quia est salus, redemptio, beati-
 tudo, & corona nostra.

MEDITATIO III.

De electione Matris, ac ejus Conceptione.

PUNCTUM PRIMUM.

cur Deus
 ex Ma-
 tre?
 1. **V**oluit habere Matrem, cùm potuisset cor-
 pus jam perfectum sibi assumere, ut dedit
 Adæ. Causæ potuerunt esse istæ 1. Ut utrum-
 que sexum insigni honore afficeret; virum ex
 sumptione naturæ; fœminam, ex ea carnem
 accipiens: videlicet propter omnes venit, & ita
 2. voluit etiam hanc fœminam huic mysterio coo-
 perari. 2. Ut, quia nobis (ut ait D. Bernardus)
 unus vir, & mulier una, vehementer nocuere,
 per

per unum nihilominus virum, & mulierē unā, omnia restaurentur. 3. Ut nobis loco Matris esset, & apud Filium advocata: nam is etiam Deus est, & iudex, & eatenus timendus. 4. Ut infans factus, & subditus Matri, subjectionis nobis præberet exemplum.

PUNCTUM II.

Quod hanc inter mille elegerit, non ob ejus Electio propria merita, sed potius, quia in Matrem elegit, ideo in eam contulit totilla, tantaque ornamenta, quibus digna Dei Mater efficeretur. Gratulabor ipsi, ac beatam dicam: quia fecit mihi magna, qui potens est.

PUNCTUM III.

Electio Dei Matris est planè singularis: unde etiam dicitur *Electa, ut Sol*; quasi unica inter creaturas, uti unicus est in mundo Sol. Quod igitur universè de electis dicitur, nos, ut essemus sancti & immaculati in conspectu eius, in charitate, id singulariter in Dei Matrem convenit. 1. Electa est, ut esset sancta: ut quæ editura erat Sanctum Sanctorum, esset quoque ipsa Sancta Sanctorum. 2. Electa est, ut immaculata esset, & supra omnes pura: quemadmodum Christus, qua Deus, Patrem habet ipsum puritatis fontem: ita & qua homo, purissimam haberet Matrem. 3. Electa est, talis esset in conspectu Dei, non foris tantum, & ad oculum: sed intenta semper, ut Deo placeret. Nec id solum, sed etiam in conspectu incarnati

3.

4.

Singula-

ris.

Ephes. 1.

4.

Cant. 6.

2.

Electa.

1.

Sancta.

2.

Immaculata.

3.

In con-

spectu

Dei.

incarnati

4.
In cha-
ritate.

incarnati Verbi, cui erat materna obsequia exhibitura. 4. Et postremò, Electa est in charitate, qua nimirum à sanctissima Trinitate supra omnes creaturas dilecta fuit; à Patre quidem, quòd Mater esset futura unigeniti Filii sui; à Filio, quòd sua ipsius Mater, à Spiritu Sancto, quòd ipse obumbraturus esset Matri Virgini, Dei Filium concipienti.

PUNCTUM IV.

Privile-
gia Con-
ceptio-
nis B.M.
Virg.
1.
Imma-
culata.

2.
Sine fo-
mite.

CONCEPTIO B. Mariæ. Quando venit plenitudo temporis, concepta est B. Maria, qualem esse Matrem Dei decebat, & qualem potuit sapientia divina sibi Matrem præparare, quatuor imprimis insignitam prærogativis. 1. Concepta est absque labe originali, quia id Filio Dei ex ea nascituro debebatur. Nec ideo non est B. Virgo per Christum redempta: nam cum duo sint redemptionis bona, vel à peccato mundari, vel ne illud incurras, præservari: istud est præcipuum perfectissimæque redemptionis. Præservata autem est à peccato, dum felix illius anima præventa est infusione divinæ gratiæ & charitatis, ne ipsa corpori infusa, ex carne ab Adamo profeminata culpam originalem contraheret. 2. Omnis mali fomitis & concupiscentiæ expers fuit: quales primi parentes conditi sunt, quod posterior Eva non debuerit esse inferior priore, cum creata est: ut nec secundus Adam inferior extitit primo, sed tantò superior. Et præservatio ab originali culpa hoc postulabat, ut rebellione carnis, pugnæque

que cū spiritu careret: quando hæc pugna præcipuus est effectus culpæ originalis, à qua Dei Mater fuit exempta. 3. Confirmata fuit in gratia, ut ab ea excidere nunquam posset per lethale peccatum, nec verò per veniale de charitatis fervore remittere. Quin ita in Deum ordinata fuit illius charitas, ut in actionibus suis omnibus id semper ageret, quod optimum, Deoque maximè gratum esse intelligeret: quæ est perfectio beatæ vitæ. 4. In ipso conceptu tanta ei copia gratiæ habitualis, cælestiumque charismatum donata est, quanta nulli alij, etiam Angelorum, contigit; imò quàm vel accessione insignium meritorum nemo potuerit æquare. Quòd si talis concepta est, quantum erit illud gratiæ, quod excellentissimis suis promeritis per omnem vitam accumulavit? quantum porro gloriæ, tum gratiæ primùm infusæ, tum reliquis vitæ meritis respondens? utique immensum gloriæ pondus sortita est. Nec vanum est, quòd tanta illam gratia perventam dicimus, præ omnibus etiam cælestibus, quantò præ omnibus tantò differentius nomen hæreditavit, ut Mater Dei nominetur, & sit.

3.
Confir-
mata.

4.
Gratiã
plenissi-
ma.

MEDITATIO IV.

De Nativitate & vita B. V. usque ad
Annuntiationem.

PUNCTUM PRIMUM.

Nativitas ejus gaudiū attulit universo mundo. Ipsa Trinitas sanctissima gavisa est, quando

Nativit.
B. M.
gaudiū
affert.

L

quando illa nata erat, per quam exhibere mundo gloriam suam, salutemque nostram operari decreverat. Ipsi Angeli in cælo, Patrèsque in limbo, & in terra Justi credi possunt inusitato lætitiæ sensu fuisse à Deo perfusi, quamvis ejus causa non esset omnibus perspecta. Nimirum ut aurora solet prænuntia solis exhilarare animos, ita Mariæ ortus mundum lætificavit: quòd si multi in nativitate Præcursoris gavisi sunt, quantò major in nativitate Genitricis Dei fuit causa gaudendi? Porro est quædam ejus nativitas spiritualis, cùm peculiaris quædam devotio erga Dei Matrem in corde nostro oritur, signum haud dubium appropinquantis ad nos justitiæ solis: adeo, ut B. Anselmus non dubitet affirmare eam devotionem, signum esse æternæ prædestinationis, ipsa Dei Matre impetrante nobis certa salutis media. O Virgo potentissima! *In electis tuis mitte radices.*

*Eccl. 24.
13.*

PUNCTUM II.

De no-
min: B.
Mariæ.

1.

2.

Luc. 2.

35.

3.

NOmen ei impositum *Maria*. Credibile est divino instinctu: nam & variæ nominis ejus notiones aptè significant hujus puellæ excellentias. 1. Exponitur stella maris, & est *Maria* faustum sidus mare hujus sæculi navigantibus. 2. Mare amarum, est *Maria* pelagus gratiarum, in qua omnes, tanquam in mare flumina confluxerunt, quia & amaritudinibus redūdavit, *cujus animam pertransiit gladius*. 3. *Domina & exaltata*, utique Domina suarum appetitionum. Item Angelorum, quia super omnes exaltata,

exaltata, imò si ita loqui fas est, etiam Dei ipsius, quando Christus ei subditus erat. 4. *Illustrata*, sive *illustrans*: nam & sibi & alijs lumen accepit, quæ Apostolorum magistra meruit appellari. *O Maria, oleum effusum nomen tuum!* Illuminans, sanans & exhilarans.

Luc. 2.

51.

4.

Cant. 1.

2.

PUNCTUM III.

TRiennis præsentatur in templo. 1. Voluit Præsent. Deus eam ab infantia sibi dicari, & quasi B. V. in domo Regia educari, quàm filio suo destinaverat sponfam; quàm velut invitans, ait: *Andi filia & vide, obliviscere populum tuum & domum patris tui, & concupiscet Rex decorem tuum.* Obaudivit virgo ac libentissimè obsecuta est; tum parentum voluntati, quia, Deo inspirante, illam præsentare Divino servitio voluerunt; tum divino instinctui, interius eam moventi; nam & rationis usum jam tunc habuisse (si non antea ex utero Matris, sicut Joannes) credendum est. Felices, quos Deus tempestivè accipit à sæculo malo. 2. Consideranda pietas parentum Joachimi & Annæ, qui obsequentes divinæ inspirationi, filiam unicam obtulerunt, ut Anna altera Samuelem, postquã ablactatus fuisset. Offeram & ego me, libertatem & amorem omnè. 3. Puellæ promptitudo & fervor. *Letata*, inquit, *sum in his, quæ dicta sunt mihi: in domum Domini ibimus.* Ingressa templum, alacriter gradus conscendit per hoc innuens, quanto fervore ad culmen perfectionis ferebatur, ut ei optimè conveniat illud: *Beatus vir, cuius est*

Pf. 44.

11.

28

1. Reg. 1.

28.

3.

Pf. 121.

auxilium abs te : ascensiones in corde suo disposuit :
Ps. 83. 6. ibunt de virtute in virtutem , videbitur Deus
Deorum in Sion. Superatis gradibus, humi pro-
sternitur , & ipsa semet penitus Deo offert &
consecrat ; non ad tempus, ut aliæ virgines sole-
bant : sed in perpetuum. Ascendit oblatio in
Gen. 2. conspectu Dei , in odorem suavitatis, Odo-
21. rúsque est Dominus odorem suavitatis , & ait :
Veni sponsa mea , Ponam in te thronum meum ,
in te habitabo.

PUNCTUM IV.

Vita B. **V**Itæ ratio in templo. 1. Proficiebat ætate
 V. in tē- & Spiritu , quasi lux splendens , & crescens
 plo. usque ad perfectam diem. 1. Per singulas a-
 1. ctiones augebatur charitate & gratia. 2. Sin-
 Crevit. gulas faciebat omni contentione & studio pos-
 2. sibili. 3. Discretè & constanter operabatur. 4.
 3. Pios ubique affectus miscebat, & quasi condie-
 4. bat quascunque actiones. Quare admirati An-
 Gât. 6 9. geli dixisse videntur. *Quæ est ista, quæ progredi-*
tur quasi aurora consurgens? Quæ non retroce-
dit, sed crescit semper ; Puchra ut luna ? plena
gratiæ, Electa, ut Sol ? non habens parem ; Ter-
vibilis, ut castrorum acies ordinata ? omnibus in-
structa virtutibus, sub regimine invictæ chari-
tatis. 2. Consideranda sunt exercitia illius men-
 2. talia , quæ comparari possunt Scalæ Jacob :
 Exerci- Gradus autem fuerunt : *Lectio, Meditatio, O-*
 tia men- *ratio, & Contemplatio. Lectioni Sacræ Scri-*
 talia B. *pturæ insistebat : lecta, meditando ruminabat,*
 V. *tum orationes ferventissimas ad Deum funde-*
 bat :

bat: & denique per contemplationem Deo inhærebat, liquidissimas hauriens voluptates. Sic ascendebat B. illa anima, sed & descendebat ad opera manuum in usus templi: inter ipsa autem opera à Deo nunquam recedens. Porro Angeli etiam ipsi ascendebant & descendebant: quia solent sic occupatos sua visitatione consolari, ferréque in cælum preces.

PUNCTUM V.

Virginitatem vovet, videlicet cupiens quam Vovet maximè placere Deo, & tota ipsius esse: virginiplanè non cogitare, quæ mundi sunt. Hortus conclusus, soror mea sponsa, hortus conclusus, fons signatus. Conclusus & communitus per votum, ut nulli pateat accessus, præterquam sponso: unde illud: *Quomodo fiet istud?*

tatem.
Cant. 4.
12.
Luc. 1.
34.

PUNCTUM VI.

Nihilominus desponsatur viro, præscia divinitus, voto suo id nihil obfuturum; voluit ita Deus. 1. Ut mysterium celaretur diabolo; dum putaret Mariam more aliarum concepisse. 2. Ne haberetur adultera, cum peperisset. 3. Ut haberet vitæ solatium, & auxilium in educatione Filij.

Desponsatur.
1.
2.
3.

PUNCTUM VII.

1. Desideria incensa adventûs Salvatoris. Solet Deus eximium aliquid collaturus, desiderium ejus excitare, quo præparetur animus. 2. Deinde charitas Virginis, quâ ferebatur in

1.
Desideria Incarnationis,
2.
3.

L 3

Deum, 39

- Cant. 8.* Deum, accendebat desiderium videndi illum in
 1. terris conversantem, ut in Canticis: *Quis mihi det te fratrem meum, sugentem ubera Matris mee, (factum hominem) ut inveniam te foris, & deosculer?* 3. Præterea urgebat illam zelus
 3. *Zelus,* divinæ gloriæ, à cuius notitia & obedientia totus mundus aberrabat, nec non cura salutis humanæ: ut proinde voces illas Patrum assiduè usurparet; *Excita potentiam tuam & veni, ut salvos facias nos, &c. Et salutare tuum da nobis.*
Psal. 79. 3. & 84. 8. *Aperiatur terra, & germinet Salvatorem.*
Is. 45. 8.

MEDITATIO V.

De tempore exhibitæ Redemptionis.

PUNCTUM PRIMUM.

Promissa Redemp.

CUM homo peccasset, & mortis sententiam Deus in illum ferret, misericordiæ recordatus, statim ei remedium promisit, per semen mulieris, quod est Christus. Magni interest, ut, qui lapsus est, continuò resipiscat; dum autem futurum Mediatorem Deus promittebat, ad pœnitentiam & reconciliationem jam tunc invitabat, nam in fide veniri justificari statim potuerunt.

PUNCTUM II.

*Oppor-
tuno tẽ-
pore.*

QUAM opportunitatem Deus captat sui consilij exequendi. Attollam oculos in personas divinas decernentes, sicut olim. *Faciamus hominem:* ita jam subveniamus lapso. Dein convertam

vertam me ad homines in terra degentes, omni flagitiorum genere coopertos, cum summa veri Dei ignoratione, imò etiam sibi divinitatem arrogantes, & ipsum quoque Dei populû, planè moribus corruptum, itaque affectum, ut non esset venientem Salvatorem recepturus, sed ei potius necem illaturus. Atque hoc mundi statu, ut veniat, decernitur: quasi captata occasione, ut per improbitatem sui populi neci datus, hanc ipsam verteret in remedium, quod & factum. Vide charitatem non averfantis peccatoris: vide misericordiam tali modo subvenientis.

PUNCTUM III.

CUr non venerit ab initio, duæ sunt causæ. Causæ
1. Ut morbo invalescente, magis apparet necessitas remedij, ac medici virtus. 2. ^{dilatatio-}
^{nis.}
Ut magis desideratus veniret, plurisque fieret ^{1.}
beneficium. Gratulabor mihi, quòd me vivere ^{2.}
contigerit, postquam exhibitus est, ut participare valeam copiosius de plenitudine illius.

MEDITATIO VI.

De missione Gabrielis, & Salutatione Virginis.

PUNCTUM PRIMUM.

EXpeditur legatio ad Virginem. 1. *DEVS* S. Trinitatis legatio.
mittit: summa dignatio! *Quid est homo,* ^{1.}
quod ^{1.}

Psal. 85. quod memores ejus, aut Filius hominis, quoniam
 2. *visitas eum.* 2. Mittitur Angelus Gabriel, cujus
Luce. 1. notio nominis est, *Fortitudo Dei*, quasi quòd
 37. nuntiaret, quamvis difficile, Dei virtute per-
 3. *omne verbum.* 3. Mittitur ad Virginem, non
 4. celebrem mundo, sed fabro desponsatam, in
 civitate ignobili. 4. Summa legationis, ut ve-
 lit esse *Mater Dei*. Etsi Deus potest, quidvis
 jure suo à creatura requirere, vult tamen ob-
 sequium nostrum esse voluntarium, quo fit sua-
 vius: sic neque per gratiam ad hominem venit,
 nisi volentem. 5. Legationes Dei ad singulos
 5. hominum sunt inspirationes sanctæ, quæ pro-
 talibus reverenter excipiendæ sunt, & obse-
 quenter.

PUNCTUM II.

Saluta-
tio An-
geli.

1.
Ave.

2.
Gratiâ
plena.

Salutatio Virginis. Gabriel in assumpto aëreo
 Scorpore decorus & gravis, sanctimoniam re-
 ferens, ingressus conclave, reverenter Virginem
 salutat. Sic nuntij Evangelici toto habitu cor-
 poris præferant modestiam, atque interiorem
 animi compositionem. 1. AVE, pax tecum;
 securam esse vult. O Ave, quæ Evæ nomen
 commutasti, illiusque maledictionem in bene-
 dictionem. 2. *Gratiâ plena*: non compellat ex
 nomine MARIA: sed novum ei nomen impo-
 nit, *Gratiâ plena*: quo imprimis gaudere debeat.
Plena vocatur per excellentiâ: nã etsi alij quoq;
 pleni dicti sunt gratiâ; at hæc præ omnibus;
 quippe

quippe capacitas vasis amplior, quantò Patris Dei dignitas antecelluit omnes alias: debuit enim accipere gratiæ tantum, ut digna fieret Mater Dei. 3. *Dominus tecum*: omni modo, quo est in justis: sed in te excellentiùs, tecum per gratiam & peculiarem providentiam, & mox etiam habitaturus corporaliter in utero tuo. Abstinet à verbo, *est, fuit, aut erit*: quia sine variatione semper tecum: *In aeternum non commoveberis.* 4. *Benedicta tu in mulieribus*, expers maledictionis illius: in dolore paries: siquidem absque illecebra concipies. Item illius, quæ opprobrium erat in populo Iudaico, *sterilitatis*; nam virgo concipies: sed inde potissimum benedicta, quia in Filio tuo benedicentur omnes gentes, atque ita omnium benedictionum Mater existes. O benedicam te in vita mea, & tu me benedictionum Filij tui participem facito!

3.
Domi-
nus te-
cum.

Psa. 146.

4.
Benedi-
cta tu in
mulieri-
bus.

PUNCTUM III.

Quomodo Maria excipit salutationem? 1. *Caste*, sola, sine teste, ad viri affatum turbatur. 2. *Humiliter*, dum audir sua præconia hæret. 3. *Prudenter* examinans qualis esset ista salutio. 4. *Silenter*, verecunda tantum vultus mutatione loquens. *Pulchra sunt gena tue, sicut turturis*, avis castæ & verecundæ. O si Eva sic excepisset verba serpentis!

B V. vir-
tutes.

1.
2.
3.

Canti 9

PUNCTUM IV.

Angelus instat. 1. *Removet* timorem: *Ne timeas*: est proprium boni Angeli sedare turbatos

Evangelis.

Instat
Angelus:

L s

batos

batos animi motus, quod est necessarium ad divina excipienda: quamvis ea Mariæ turbatio caruerit vitio, imò fuerit laudabilis. 2. Fiduciam causam indicat; *Invenisti enim gratiã apud Deũ: ô securum mentis solatium!* ab hoc fonte manant reliqua, quòd *gratiã plena, quòd Dominus tecum: quòd benedicta sis: O, inveniam gratiam apud Filium tuum, Virgo Mater benedicta!*

MEDITATIO VII.

Expositio nuntii ad Virginem.

PUNCTUM PRIMUM.

1. **Q**ualem concipiet? **N**unciat, quòd sit editura filium, & qualem eum, ac quantum. 1. *Vocabis nomen eius Iesum*, quod Deus vocari jubet, id in re est: erit igitur Salvator. 2. *Hic erit magnus*, & natura, quia Deus: & officio, quia mediator Dei, & hominum: & donis, quia, *Unxit eum Deus pro participibus suis*; itaque absolutè magnus & excellenter. 3. *Filius Altissimi*, non ut alij justj per adoptionem, sed naturalis. 4. *Dabit illi Dominus sedem David*, thronum & imperium in illo Davidico significatum, non quale illud fuit, sed excellentius. 5. *Et regnabit in domo Jacob in æternum*, non in carnali domo Jacob, sed in spiritali, in Ecclesia credentium, idque *in æternum*. Qui igitur tantus est, ecce eum concipies, & paries: eò usque se demittet, ut cõcludatur in utero tuo, & fiat infans. *Parvulus quippe natus est nobis, & Filius datus est nobis, & factus est principatus super humerũ ejus.* Hic lapillus excisus è monte sine manibus, implebit terram. PUN-

Luc. 1.
31.
2.
3.
4.
5.
Isa. 9. 6.

PUNCTUM II.

Respōsum Virginis: *Quomodo fiet istud? quoniam virum non cognosco.* 1. Elucet eximius castitatis amor, quod tanto promisso non capitur: quin consultum vult suo pudori & voto, atq; nuntium examinat ex debito suo. Sic cautos pro castitate esse, oportet; nec per speciem boni in pericula irruere. Didicerat ex Isaia, quòd Messiam Virgo conciperet: Cùm ergo promitteretur ei Messias in filium, an modò id fiat à Prophe- ta indicato, prudenter exquirat. 2. Prudentia responsi. 1. Non præceps, bis prius interpellata, tandem loquitur. 2. Parcum & necessarium, ut non potuerit esse magis, 3. Modestum ac humile: servavit consilium Sapientis: *Adolescens loquere in tua causa vix: si bis fueris interrogatus, habeat caput responsum tuum.* *Eccl. 32. 10.*

Respon-
sum Vir-
ginis.
1.
Castitas.

2.
Pruden-
tia.

Eccl. 32.

10.

PUNCTUM III.

Responsio Angeli, rem divinitus patrandum esse. 1. *Spiritus Sanctus superveniet in te*, ita ut quæ antea plena es, superimpleat te magis ac magis gratia sua, ad dignè concipiendum talem Filium. 2. *Virtus Altissimi obumbrabit tibi*: ut absque concupiscentiæ æstu concipias, ipso operante, sine viro. 3. Id autem fiet, quia, *Quod nascetur ex te sanctum, vocabitur Filius Dei.* Sanctum nascetur, quia ex modo conceptus fui, non erit culpæ obnoxius, ut cæteri filij hominum. Debeatur, Filio Dei, ut quando nasci homo dignabatur, ita conciperetur, ut ratione sui conceptus non contraheret culpam; contraxisset autem,

1.
Opus
Spiritus
Sancti.

2.

3.

autem,

autem, aut certè reus fuisset contrahendi, si ei viro conciperetur. Amolitur ergo Angelus huius rei suspicionem, atque sanctum nasciturum, non ut Mater ejus, quæ per præventionem gratiæ præservata est à culpa originali; sed plane *sanctum*, ac proinde absque viri ope concipiendum. O superveniat in me Spiritus Sanctus, & etiam atque etiam suâ gratiâ impleat! obumbret autem adversùs ardorem perverfarum cupiditatum, *in estu umbraculum*.

PUNCTUM IV.

Exempl. **A**ngelus fidem facit exemplo Elisabethæ. Elisa. **1.** Inducit hoc exemplum ut innotesceret beth. Virgini: unde non parum lætitiæ erat perceptura. 2. Quia solet Deus fidem sibi habentibus signum aliquod exhibere ad fidei solatium: sicut in incredulos animadvertere: ut cùm Zachariam cæcitare percussit. 3. Sed illud potissimum divinis dictis assentiendi fundamentum esse monet: *Quia non erit impossibile apud Deum omne verbum*, facere potest, quicquid dixerit. Discam, ego quod sterilis parit Ioannem, id est, gratiam, contingere spiritualiter, quando peccator concipit, & parturit spiritum salutis, bonorùmque operum. Virgo etiam parere potest, si filios Christo generet spirituales.

MEDITATIO VIII.

De assensu Virginis.

PUNCTUM PRIMUM.

Assenti-
tur.

Resignatio Virginis in qua elucet. i. *fides singularis*, quòd Virgo esset conceptura & paritura.

ritura. 2. *humilitas* eximia, dum se ancillam dicit, quæ Mater DEI salutabatur. 3. *Obedientia* ad omnem Dei voluntatem.

PUNCTUM II.

Expendenda sunt singula verba. *Ecce* usur- *Ecce.*
pari solet ad indicandum aliquid singulare.

Sic Gabriel dixerat: *Ecce, concipies*; vicissim Virgo: *Ecce ancilla*, quasi dicat inmerita, & longè à tanta dignitate. Solent Sancti, dum exaltantur, suum imperfectum ante oculos ponere, indèque humiliari. *Ancilla*, nomen est inter homines vile, apud Deum autem honorificum. *Ancilla Domini unde?*

Ancilla fuit 1. Quia Domini se totam esse cognoscebat, tum jure creationis, tum, quia se illi manciperat, à cujus servitio nunquam discessit. 2. Quia voluntatem Dei semper spectabat, non suam, quod est servi. 3. Quia non obmercedem serviebat, ut mercenarius, sed cogitabat se teneri ad omnia, illud implens. *Cum Luc. 17. facietis omnia, quæ præcepta sunt vobis, dicite, 18.*

quia servi inutiles sumus, quod debuimus facere, fecimus. 4. Non sibi laborabat, sed Domino, gloriam illius tantùm quærens, ut cum sponsa dicit. *Omnia poma nova & vetera, dilecte mi, Cant. 7. servavi tibi.* 5. Non Domino solùm, sed cæ- 13.

teris etiam domesticis serviebat, more ancillæ infra omnes abiciens sese, ut ei conveniat istud Abigail ad David; *Ecce famula tua sit in ancillam, ut lavet pedes servorum domini mei.* Sic af- 25. 41.

fecta erat B. Maria Mater Dei, quæ inde etiam ancillæ sortè gloriabatur, quod sciret Filium suum à Pro-

Isa. 44. à Prophetis servum nuncupatum. Exultabo & ego tali nomine cum Davide dicens. *O Domine!* ego servus tuus & filius ancillæ tuæ. *Fiat mihi.* Humilis obedientia & resignatio, ac si dicat: quamvis indignam me sentiam tanto munere, subjicio tamen me divinæ voluntati. Et si quidem Deus consensum à me requirit pro sua bonitate, qui jure suo potest pro libitu disponere, permitto me ipsi. Et tandem opus hoc omnipotentiae Dei est, qui dicendo *fiat*, creavit cælum & terram, dicat ille, & factum erit. Fortè etiam prævidens passiones Filij & suas causam Filij, hoc verbo acceptavit omnes, seque obtulit paratam. *Secundum verbum tuum*; potest sic exponi, quasi Angelum alloquatur, secundum verbum, quod dixisti. Potest & ad Deum referri, ad quem elevata mente dicat. *Secundum verbum tuum*, prout disposuisti. Quin secundum verbum tuum, qui est Filius tuus, & vult fieri etiam servus. Fiat igitur in me, quod ille vult. Sic ego me in manus Dei resignare discam.

Secun-
dum ver-
bum
tuum.

PUNCTUM III.

Recessus Angeli. 1. Exultavit Angelus, tum de tam sublimi legatione à se obita, tum de optato illius exitu. 2. Mox se proripuit, & in cælum remeavit; ita nos obitis mysteriis debemus ad DEUM, & ad interiora nos referre. 3. Reddita Deo ratione legationis, iterum se exhibet promptum ad alia obsequia: ita & nos. uno expleto ministerio, non dicemus, satis est, sed

1.
Angelus
lætus.
2.
Redit.
3.
Prom-
ptitudo.
Job. 38.
35.

sed alacres erimus ad plura. Est id Sanctorum Angelorum, ut significatur apud Job. *Nunquid mittes fulgura, & ibunt, & revertentia dicent, adsumus.* 4. Credibile est, quod Angelus Gabriel apud Cælites deprædicaverit prudentiam, humilitatem, reliquàmque sanctitatem Virginis Mariæ. Tu imitare.

4.
Laudes.

MEDITATIO IX.

Executio Incarnationis & corporis assumpti qualitates.

PUNCTUM PRIMUM.

Quomodo ipsa Verbi Incarnatio peracta sit. In momento, quo B. Virgo consensit, sanctissima Trinitas operata est totum mysterium, formando corpus perfectum ex purissimo sanguine B. Mariæ, creandòque animam rationalem, utrumque autem personæ Verbi Divini uniendo, ita ut eadem fieret persona Dei & hominis, atque ita unus & idem esset Deus & homo. 1. In hoc opere complacuit sibi Beatissima Trinitas, tanquam se in primis digno singularique Personæ divinæ peculiarem habuere exultandi rationem. *Pater*, ob adimpletam promissionem suam, & quia in hunc hominem Deum summo, præ omnibus simul creatis, amore ducebatur. *Filius*, ob arctissimum complexum assumptæ naturæ, in qua totum genus humanum cognatum sibi fecerat, quare incepit hominem amare, tanquam se. *Spiritus Sanctus*, quod opus

1.
Lætatur
SS. Trinitas.

opus

Isa. 2. 1.

2.
Huma-
nitas.3.
B. Virgo.Luc. 1.
47.

opus id esset eximii amoris, & ita ipsi peculiariter, attributum, quòdque *super Christum ipse Spiritus Sanctus* absque mensura *requievisset.* 2. Exultavit ipsa Humanitas assumpta, circumspiciens, quo esset evecta. 3. Tum Mater in cuius thalamo fuere nuptiæ istæ admirabiles, Dei & hominis celebratæ. Nam & hoc credibile est, quòd hoc arcanum tunc ipsi fuerit revelatum, ut penitus in illud introspiceret. At si ad Elisabethæ gratulationem ita *exultavit spiritus eius in Deo salutari suo*: quanto majori lætitiæ sensu perfusa est, cum intra viscera ejus tota Trinitas illud perficeret?

Est cur etiam exulemus nos ipsi, propter quos id totum peractum est, quique in Christo evecti sumus ad quandam cum Deo cognationem, tantùm, ne degeneres simus.

PUNCTUM II.

Christi
corpus
mortale.

Cur mortale & patibile corpus accepit? Etenim quòd esset Deus, & qua homo, ab originali culpa immunis, debebatur ipsi immortalitas, & impatibilitas, cum contraria sint pœna peccati. Item, quia secundùm animam beatus, & clara Dei visione fruens, debuit corpus habere gloriosum. Voluit tamen ea assumere ad commendationem charitatis, & ad exemplum humilitatis, dum quasi culpæ reus, quæ non rapit, exolvit. Contra ego reus pœnas debitas refugio.

PUNCTUM III.

Carin-
sans?

Cur corpus infantile accepit, & in utero formari voluit, cum potuisset aliunde accipere

pere corpus perfectum? 1. Ut per omnia fratribus assimilaretur, & tenerius ad amandum pelliceret nos infans Deus. 2. Ut tanta demissio nos permoveret. Cæli te non capiunt, & clauderis in utero Virginis! 3. Ut ingrediens mundum, patientiæ & mortificationis daret documenta. Ut enim clauderetur utero & inde aleretur, captusque sensibus in abdito illo per novem menses delitesceret; & is quidem, qui iudicio integro rationis, internisque sensibus pollebat, mirum quantæ vexationis fuerit?

1.
2.
3.

MEDITATIO X.

De perfectionibus animæ Christi, & de affectibus illius in ipso conceptu.

PUNCTUM PRIMUM.

Quæ dona Christi animæ infusa in ipso conceptu? Quanta debebantur Filio Dei. Unde à Ioanne dictum est. *Vidimus gloriam eius, gloriam quasi unigeniti à Patre, plenum gratiæ & veritatis.* Et à Ioanne Baptista. *Non ad mensuram dat ei Deus Spiritum. Pater enim diligit Filium, & omnia dedit in manu eius.*

Ioan. 1.
14.
Gratiæ Christo data.
Ioan. 3.
34.

1. Puritas sine macula, quippe erat agnus Dei, qui tollit peccata mundi, ideoque ipse impeccabilis. 2. Sanctitas in summo gradu supra Angelos, scilicet non solum fuit à culpa remotissimus, sed interna etiam sanctitate simillimus Deo. 3. Visio clara Dei, quæ est gratia consummata, & qui illam sequitur,

1.
2.
3.

M amor,

- amor, & fruitio gaudii ineffabilis, de quo intelligi potest illud. *Propterea unxit te Deus oleo*
Ps. 44. 8. *latitia præ consortibus tuis.* 4. Omnes thesauri
 4. sapientiæ & scientiæ Dei, unde novit omnia, non præsentia modò, sed præterita, ac futura; quippe iudex omnium actionum constitutus. 5.
 5. Potestas miraculorum pro nutu voluntatis. 6.
 6. Potestas excellentiæ in ipsa interiora cordium, dimittendi peccata, flectendi corda, largiendi gratias spirituales, & Sacramenta constituendi.
 7. 7. Gratia capitis Ecclesiæ militantis, & triumphantis, atque hujus tam Angelorum, quàm hominum, à quo proinde influxus in totum corpus manet, & est ipse prædestinatorum primus,
Rom. 8. *Primogenitus in multis fratribus, ad cujus exemplar cæteri prædestinantur, conformes fieri imagini Filii Dei.* Hi sunt septem oculi in lapide uno
 29. *Zach. 3.* apud Zachariam, & *Stella septem circa Filium*
 9. *Apoc. 1.* hominis à Ioanne visæ.
 16.

PUNCTUM II.

4. Affectus Christi erga Deum.

Quos in Deum affectus elicuit Christus in momento conceptionis, quando visa Dei facie, clarè aspexit, quantis bonis præventus fuisset? Quatuor velut flumina ex Paradiso ab illa anima beata magno impetu eruperunt; amoris in tantam bonitatem; gratitudinis ac studii referendæ vicis, humilitatis, recognoscendo ex se, qua homo, non ea habere, sed gratuita esse dona Dei; tandem obedientiæ promptæ & liberalis oblationis sui ad omnia pro
 Patris

Patris gloria. Afficiat ego similiter pro omnibus, quæ retribuit mihi.

PUNCTUM III.

Quos affectus erga proximum conceperit?

Tot tantisque sceleribus animadversis, per quæ offendebatur in primis Deus, tum peribant homines, de quæ illis diabolus triumphabat, inæstimabilem concepit dolorem, non obstante, quod aliunde ex visione clara Dei, immenso perfundebatur gaudio, quid ego pro meis, non ut Christus pro alienis, concipiam? Ut autem ille ab initio sui conceptus, ita & ego statim ac lapsus sum, dolorem assumam & lamentum, & intellecta tunc voluntate Patris, ut per ipsum tanto malo remedium afferretur, immensum amorem, quo prosequeretur Patrem, in ipsum etiam hominem convertit, quem sic amari à Patre suo cernebat, & ex amore ardens concepit desiderium eundem redimendi, proque zelo divinæ gloriæ gavisus est, datam sibi occasionem & facultatem vindicandi illam ab injuriis peccatorum. Quare obtulit se, dicens. *Sacrificium & oblationem noluisti, corpus autem adoptasti mihi, ecce venio, ut faciam voluntatem tuam,*

Erga proximum.
1. Dolor de peccatis.

2. Oblatio sui.

Ps. 39. 7.
Heb. 10. 5.

DEUS?

PUNCTUM IV.

Quod Christo à primo momento fuerunt à Patre æterno proposita & sigillatim representata, quæcunque per omnem vitam patiens eum & cogere oportebat pro salute nostra, atque

Pro omnibus in specie mortuus

ea tunc tanquam Patris sui præceptum obsequentissimè acceptavit, ut & in decursu vitæ affiduè postea fecit, seipsum quotidie immolans. Nec generatim tantùm, sed nominatim singulos, pro quibus illa acceptavit, ante oculos habuit, eisque speciatim applicuit laborum suorum fructum. Quare Paulus ita loquitur, & ego quoque loquar. *Qui dilexit me, & tradidit semet-ipsum pro me.* Fui ego, fui in illius mente, in primo illo instanti suæ conceptionis, & me respexit, & pro me obtulit sese jam tunc.

MEDITATIO XI.

De profectioe B. Mariæ ad Elisabetham.

PUNCTUM PRIMUM.

Christus festinat. **Q**Uòd Christus mox à conceptu properavit Præcursorem suum Ioannem sanctificare, sicque impulit Matrem, ut Elisabetham inviseret. Jam tunc auspicatus est officium Salvatoris, & jam est de bono suorum sollicitus, & per hoc significat, quantum malum sit diutius in peccato hærere.

PUNCTUM II.

Præsens sanctificat Ioan. **P**otuit absens sanctificare Ioannem Baptistam, sed maluit præsens, charitatis & humilitatis præbens exemplum, dum major adit minorem. Deinde, ut Maria esset cooperatrix, & instrumentum primæ hujus sanctificationis, futura

futura aliquando Mediatrix peccatorum apud Filium. Demum quia Christus animam, quam ingreditur, urget ad opera pietatis, atque à contemplatione ad actionem instigat, pro gloria Dei.

PUNCTUM III.

Quemadmodum B. Virgo obedivit inspirationi divinæ. Non mandatum expectavit, sed nutum secuta est; non texuit moras, sed abiit cum festinatione, non mota intentione minus recta, vel curiositatis, vel explorandi causâ, an ita res haberet, quòd Elisabetha concepisset, sed ut Deum in illa glorificaret. Denique non est territa difficultate viæ, & insolito labore, nec dedignata est ipsa mater jam Dei visere matrem servi. Considera etiam modestiam in publico, non circumspiciens, sed afflans intuentibus sanctimoniam, Dignum *Salomonis ferculum*, quo Rex pacificus circumfer-
B. Virg. obediētia perfecta.
Cant. 3.
2.

MEDITATIO XII.

De ipsa visitatione Elisabethæ.

PUNCTUM PRIMUM.

Maria prævenit salutando Elisabetham, ac Ingressus B. V. ea mediante salutatione, Verbum Divinum, in ejus utero inclusum, replet bonis Ioan- ad Elisabetham nem. Nam expiat illum à labe originali, donat felix gratia & sanctitate, usum rationis tribuit, Pro-
phetam
Ioan. I.

M 3

phetam

phetam facit, & mysterium edocet Incarnationis, gaudio exultare facit, & hæc in momento omnia. Nempe facile est Deo *subito honestare* *Eccel. 15. pauperem.* Et illud quadrat: *Rex, qui sedet in solio* *23. iudicii, dissipat omne malum intuitu suo,* Christus *Prov. 20. in MARIÆ gremio.* Hinc confidam, mediante *8. eadem Matre Virgine, me quævis obtenturum.*

PUNCTUM II.

Elisab. **E**ffectus eiusdem salutationis in B. Elisab.
 1. **E**tha. 1. Quòd excitata est ad DEI Matrem
 Laus B. prædicandam magna voce, *Benedicta tu in mu-*
 V. *lieribus, sicut Gabriel te compellavit, & benedi-*
ctus fructus ventris tui. Hoc plus dico, quàm Ga-
 2. **H**umilit. briel, nam à fructu tu benedicta, non ille ex te.
 Adverte, quod Spiritus Sanctus impellit ad Chri-
 sti & Mariæ glorificationem. 2. Inspirata est ei
 humilitas, agnitioque beneficii. *Unde hoc mihi,*
ut veniat Mater Domini mei ad me? Ita solet
 Spiritus Sanctus inter dona ipsa sensum humili-
 tatis dare, gratiamque acceptorum recognitio-
 nem: nam sequitur; *Ecce enim ut facta est vox*
salutationis tue, exultavit infans præ gaudio, in
utero meo. Taliter affici debemus, quando nos
 Deus visitat: & maximè in sacra communione.
 3. **P**rophet. 3. Donum accipit Prophetiæ: nam confirmat
 animum Virginis per spiritum propheticum, lau-
 dans illam, quòd crediderit, & prænun-
 cians perficienda omnia in ea, quæ ei dicta
 fuerant ab Angelo. Sic lumen gratiæque à Deo
 acceptas oportet referre ad aliorum utilitatem.

4. No-

4. Nomen novum MARIÆ datum promulgat, compellans eam Matrem Dei.

4.

PUNCTUM III.

Meditatio circa Canticum B. Mariæ: ubi ^{Canticū B. V.} considera, quòd laudata B. Virgo ab Elisa-

betha, non reddidit ei vicem more mundano, sed omnia in Deum transfert. Ita avertendæ laudationes. Deinde quæ parca alioqui verborum, circa Deum liberalis, implens illud. *Benedicentes Deum, exaltate illum, quantum potestis: Eccl. 43: major est enim omni laude.* Nimirum ex abun-

33.

dantia cordis loquebatur. Porro decem constat versiculis, quasi totidem chordis psalterium *Magnificat anima mea Dominum.* Magnificè de Deo sentiens, & summa ejus omnia ducens, & toto corde exaltans. Non in præterito aut futuro loquitur, sed in præsentem, magnificat, quasi hoc sit ipsius perpetuum studium. *Et exultavit*

Quomodo gaudendum

spiritus meus in Deo salutari meo, docet nos qualiter sit gaudendum. 1. Non in corporalibus, sed in spiritualibus gaudere oportet. 2. Non tam in donis, quàm in largitore ipso. 3. Etsi in Deo, tanquam naturæ autore, magis tanquam in salutari & Redemptore. 4. Spiritus imprimis gaudeat, superior animæ pars: etsi solet in corpus etiam redundare. *Cor meum & caro mea exultaverunt in Deum vivum.* 5. In Deo & non in me-

1.

2.

3.

4.

Ps. 33. 3.

5.

ipso, illi tribuendo omnia, non mihi. *Anima mea exultabit in Domino, & delectabitur super salutari suo. Quia respexit humilitatem ancillæ suæ.* Re-

Ps. 39. 2.

Causæ

magni-

ficandi.

censere incipit causas, ob quas Deum sic magnificat,

M 4

gnificat,

1. gnificat, tres sunt propriae, septem cum aliis communes. Hæc igitur prima. *Quia respexit*, id est, benignè facere. *Humilitatem ancillæ suæ*, parvitatem atque vilitatem. quo dicto non prædicat suam virtutem humilitatis; sed eam exercet, agnoscendo suum nihilum & indignitatem quantum ex se, ergo ait, quia benefecit immerenti. Sic Sancti sunt affecti, & ita impetrant à

Pf. 112. Deo gratiam, qui *humilia respicit in cælo & in terra*: Et, *quoniam respexisti humilitatem meam*,

Pf. 30. 8. *salvastis de necessitate animam meam. Ecce enim ex hoc beatam me dicent omnes generationes.* Hæc

2. *Causa.* secunda causa glorificandi Deum, quanquam non tam, quòd ipsa prædicanda sit beata, quàm quòd tantis eam Deus prævenit benedictionib⁹, unde id secuturum sit, magnificat Deum, tum etiam, quoniam ea prædicatio cessura sit in emolumentum ipsorum, qui beatam eam dicent, in quibus ut ego sim, beatam te dico. Beata es, ut Elisabetha dixit, quia credidisti, Beata, ut pia illa Mater exclamavit, quia portasti utero tuo Christum, & multò etiam magis, quia audisti, & custodisti mente verbum Dei. In te omnes illæ octo benedictiones conveniunt excellenter, quas Filius tuus pronuntiavit. Beati pauperes spiritu, mites, &c. *Quia fecit mihi magna, qui potens est, & sanctum nomen ejus.* Tertia causa magnificandi magnalia fuerunt, quòd Virgo esset & Mater, & quòd Mater Dei, tum cætera, quæ propterea ipsi divinitus collata sunt, quæ simul omnia ante oculos habens, magnificat Deum, quia fecit ei verè magna.

3. *Causa.*

Nec

Nec obstat humilitati, quòd se magnam à donis agnoscit, dum ea refert soli Deo accepta, quod & faciunt in cœlo Beati, gloriam dantes Deo. Porro omnipotentiam & sanctitatem Dei laudat, ut etiam illi dicentes: *Sanctus, Sanctus, Sanctus, Dominus Deus omnipotens:* ab omnipotentia quippe Dei veniunt talia opera: referuntur autem eo, ut Dei nomen sanctificetur, quod est omnino sanctum, dignumque ab omnibus sanctificari. *Et misericordia ejus à progenie in progenies timentibus eum.* Quarta causam communis cum aliis, à misericordia Dei in omnes diffusa, & in omnem posteritatem. Videlicet cogitabat Verbum illud hominem factum, quod utero gestabat, per magnam Dei misericordiam esse datum ad salutem omnium gentium, pro quo beneficio non qua suum tantum, sed qua omnium, magnificat autorem. Ita enim justipro alienis etiam gratias Deo agunt, non tantum, ut propria sunt. Illud etiam magnificat, quòd Dei misericordia ita est profusa, ut quantumvis benefaciat, ulterius semper disponat benefacere, à progenie in progenies: quippe inexhausta. *Fecit potentiam in brachio suo.* Quinta causa ab operibus omnipotentiae divinæ, qualia Deus plurima patravit ab initio mundi, in creatione, conservatione, & gubernatione illius, ac præsertim in providentia circa hominem, cujus causa operatus est tot magnalia in populo Hebræorum, & tandem jam mirabilium maximum, Incarnationem Verbi pro salute hominum. Quæ simul animo complectens Vir-

Apoc. 4.

4.
Causa.

5.
Causa.

6.
Causa.

go prudentissima, magnificat Dominum, *Dispersit superbos mente cordis sui.* Sexta causa laudis ab operibus justitiæ, quòd superbum Luciferum exaltantem solium suum, quòd molitores Turris Babel, quòd Pharaonem, Nabuchodonosor, & alios passim elatos humiliare consuevit, amator ipse humilitatis, adeò ut etiam exinaniverit seipsum, & hac sua potissimum humilitate superbos depresserit. *Deposuit potentes de sede, & exaltavit humiles. Esurientes implevit bonis, & divites dimisit inanes.*

7. Causa septima & octava à justitia simul & misericordia, ex comparatione diversorum inter se, potentium & humilium, divitum & esurientium: nam potentes deponit, exaltat humiles, esurientes replet, abundantes egere facit. Est & hoc judicium Dei magnificatione dignissimum, de quo tanquam suo opere gloriatur.

8. *Iob. 40. Disperge superbos, & confunde eos, &c. Et ego confitebor, quòd salvare te possit dextera tua; & alibi, Qui ponit humiles in sublimi, qui dissipat cogitationes malignorum.* Quia verò id maximè convenit tempori Evangelii, inde prophetissa nota

9. & 10. *Iob. 5. 11.* magnificat Deum. *Suscepit Israel puerum suum recordatus misericordie sue. Sicut locutus est ad Patres nostros, Abraham & semini ejus in secula.* Nona & decima causa. Prima à providentia erga suos: nam etsi videtur aliquando eorum oblivisci, in tempore tamen semper adest. Secunda à fide promissorum, quam certò servat. Utrumque eluxit in Christi adventu, qui etsi dilatus, cum opportunum fuit, factus est: impletæ

pletæ quoque sunt promissiones, Abrahæ cæterisque Patribus factæ.

PUNCTUM IV.

QUOD B. Virgo manserit apud Elisabetham quasi mensibus tribus. Ubi cogita, qualis inter ipsas conversatio fuerit, quàm inflammata colloquia, & divini sermones ab eis habiti fuerint, & quantum Elisabeth profecerit ex tam diuturno Mariæ consortio, quæ prima salutatione sic fuerat affecta. Et quæ denique sanctitatis exempla, ac qualem odorem Virgo Mater afflaverit toti domui, quantasque benedictiones à Deo conciliaverit. Nam si ob com-
morationem Arcæ Deus benedixit Obededom, ut David ejus æmulatione, eam constituerit adducere in domum suam: quanto Maria melior est illâ Arcâ? Zachariæ tamen non est red-
dita loquela, quia impleri debuit Angeli prædictio, & opportunius erat ad gloriam Dei, ut in ipsa Nativitate Ioannis id fieret. Discam non præfigere tempora, aut modum Deo, eique me committere.

Ædificatio Mar.

Benedictio.

2. Re. 6.
12.

MEDITATIO XIII.

De nativitate Præcursoris.

PUNCTUM PRIMUM.

Ilius conceptio. 1. Ex sterilibus Parentibus, Conceptionis
& justis, qui filium à Deo impetrârunt: nam, quæ etiam Deus facere destinavit, exequitur circumstantiæ.

tur

1. tur per orationes. 2. Idem Gabriel Zachariæ de
 2. Ioanne nuntiavit qui postea Mariæ de Christo,
 3. par in Angelis promptitudo obsequendi, sive
 magna, sive minora imperentur. 3. Iubet Ga-
 briel vocari Ioannem, id est, gratiam, quod
 gratia in ipso singulariter eluceret, qui sine me-
 ritis ad tantum officium esset electus, & esset
 etiam divini in se habitantis gratiæ insignia do-
 cumenta daturus, & præcipuè, quod gratiæ E-
 vangelij Præcursor veniret: nam *Lex usque ad*
 13. *Ioannem.* 4. Prædicat magnum fore coram Do-
 4. mino, sanctitate & officio. 5. Speciatim victus
 5. asperitatem commendat: *Vinum & siceram non*
 Luc. I. *bibet:* tanquam verus Nazaræus, Deo consecra-
 15. tus. 6. *Et Spiritu Sancto replebitur, adhuc ex utero*
 6. *Matris suæ,* pro dignitate officij, & ex utero us-
 7. que ad finem talis erit. 7. *Præcedet in Spiritu &*
virtute Eliæ: zelus commendatur. *Et convertet*
multos filiorum Israël, parabitque Domino ple-
bem perfectam, ad recipiendum Evangelium.
 Itaque erga Deum pius, erga se austerus, erga
 proximum zelatus.

PUNCTUM. II.

- Præro-
 gativæ.
 1. P Rærogativæ Ioannis in utero. 1. Quod pri-
 mitiæ fuerit sanctificationis à Christo im-
 2. pertitæ post Incarnationem, & adeo copiosissi-
 2. mæ. 2. Quod acceptum semel usum rationis
 tunc etiam conservaverit, Unde adhuc ex utero
 3. per ferventes actus merita colligebat. 3. Quod
 ejus intuitu replevit Deus ejus matrem spiritu
 Prophetico, ac donis.

PUN-

PUNCTUM III.

Nativitas Ioannis. 1. Mater divinitus edo- In nati-
cta vult vocari Ioannem. 2. Pater recipit vitate.
loquelam & prophetat; *Benedictus, &c.* 3. Ex- quæ ac-
ultatio, ut prædictum fuerat. *Multi in Nativita- cidere.*
te ejus gaudebunt. & admiratio: *Quis putas puer Luc. I.*
iste erit? 4. Quòd jam tunc *Manus Domini erat Isa. 49. 1.*
cum illo. Dominus ab utero vocavit me, in umbra
manus sue protexit me, &c.

MEDITATIO XIV.

*De eo, quòd Ioseph voluit dimittere Ma-
riam conjugem suam.*

PUNCTUM PRIMUM.

Sanctitas Iosephi: nempe pro munere, ad SS. vete-
quod fuit electus. Superavit Patriarchas, fi- ris Test.
de Abrahamum, tolerantia Iacob, castitate al- superat
terum Iosephum, consuetudine cum Deo Moy-
sen, charitate populi Samuelem, humilitate &
mansuetudine Davidem. Ut divinis vacaret, vo- ^{Votum}
to se castitatis obstrinxit, quam ita eximiè con- Castita-
secutus est, ut ex consuetudine familiari Virgi- tis.
nis nihil animus ejus contraheret, imò ad amo-
rem ejus virtutis magis accenderetur.

PUNCTUM II.

Quòd Deus non revelaverat Iosepho myste- Exerci-
tium, sicuti Elisabethæ & Zachariæ, ad ex- tatio Io-
ercitationem virtutis tum Mariæ, tum Iosephi, siph. &
dum Mariæ.

ps. 25. 2. dum hic angitur de sponsæ lapsu, illa de infamia apud justum. Sic suos probat Deus. *Proba me Domine, & tenta me.* Et debet cum gaudio suscipi, quando absque culpa nostra; & præsertim, quando potius propter virtutem tribulatio contingit, ut Mariæ.

PUNCTUM III.

Hinc
quæ vir-
tutes.

QUæ inde eluxerint virtutes Iosephi. Patien-
tia, in dissimulando factum, non expro-
brando, non deferendo, prudentia, dum cogi-
tat dimittere, cum qua, ut adultera, non conve-
niebat habitare; nec id præcipitat, sed voluit
animo. In Maria elucet. 1. Humilitas, nihilo-
minus mysterium reticendo, nec apud maritum
ullam sui defensionem afferendo: non sic ego,
qui effutio, si quid ad honorem facit, & mille
texto excusationes in peccatis, 2. Confidentia
in divina providentia, cui se per orationes com-
mendabat.

PUNCTUM IV.

Revelat
Deus.

REvelatio per Angelum: nimirum humanis
mediis deficientibus, præstò sunt divina.
Expende gaudium & gratulationem utriusque,
nec non revelationis ipsa verba. Exemit scrupu-
lum: *Ne timeas*: sponsam purgat, ex *Spiritu S.*
est, nutritium, & quasi patrem Christi consti-
tuit, *vocabis nomen eius Iesum.*

PUNCTUM V.

ET accepit conjugem suam, introduxit in do-
mum,

num, nec tamen cognovit usque ad partum, nec post. Qualis deinceps inter eos convictus?

MEDITATIO XV.

De expectatione partus.

PUNCTUM PRIMUM.

Quomodo ipse Christus infans expetierit ar-
denti desiderio perficiendi salutem nostrā, ut jam tunc diceret: *Baptismo habeo baptizari; & quomodo coarctor, donec perficiatur?* Nihilominus continuit sese per novem menses, neque ad diem secum dispensavit, quod ea inclusio pœna quædam esset, ad satisfaciendum pro nobis; quales occasiones non omittebat. Deinde, erat quasi quidam secessus, in quo opus suum Patri commendabat, antequam illud aggrediretur; sicut in deserto comparavit sese ad prædicandum per dies quadraginta.

I.
Nascēdi
deside-
rium in
Christo.
Luc. 12,
50.

PUNCTUM II.

Desideria B. Mariæ videndi, & fruendi aspectu Filij, quem sciret Deum, & ex ipsa hominem. Item fovendi, serviendi ipsi, maternaq; obsequia exhibendi, pro eo, quod dignatus esset ipsam habere matrem. Quare dicebat: *Quis mihi det te filium meum, ut inveniam te foris, & deosculer te?* Et tandem optabat eum prodire communis salutis causâ. Ego similiter in me desideria excitabo, ut Christus in me & aliis nascatur per gratiam, utq; illum omnes amēt, eiq; serviant.

In Beat.
Virg.
Cant. 8.

1.

Prov.
28. 25.
Prov. 31.
2.

viant. Item conceptos animo salutare affectus, ut pariam, & in rem deducam, adnitar: quòd ni fiat, velut fœtus, ultra tempus utero inclusus, excruciat matrem, ita cohibitæ inspirationes divinæ exulcerant mentem. *Desideria*, inquit Sapiens, occidunt pigrum. *Vult* quippe, & non *vult* Unde monet Apostolus: *Spiritum nolite extinguere*. Huc referri possunt antiphonæ Ecclesiæ: O Sapia! &c.

PUNCTUM III.

B. V.
certa de
virgini-
tate.

Isa. 7. 14.
Mat. 1.
23.

Luc. 1.
47.

Ioan. I.
23.

EXpectabat Diva partum, certa de integritate sua, siquidem integra conceperat, & habebat firmum Propheticum sermonem: *Ecce Virgo concipiet, & pariet Filium, & vocabitur nomen ejus Emmanuel, quod est, nobiscum Deus*. Et se illam esse considerans, de qua prædictum erat: *Exultabat spiritus ejus in Deo salutari suo*, dicebatque: ô tu verè mihi Emmanuel! nam & Gabriel ad me: *Dominus tecum*. Cæterùm non angebatur de futura partûs difficultate, doloribusque, ut cæteræ matres, quando ipsa sine carnali voluptate conceperat: tantùm erat intenta præparandæ animæ affectibus pieratis ad vicinum partum, qualiter nos convenit disponi ad Christum excipiendum, juxta Præcursoris monitum: *Parate viam Domini, intentionem dirigite, superbiam deprimite, asperitatem morum deponite*.

MEDI.

MEDITATIO XVI.

Profectio B. Virginis in Bethleem ex Nazareth.

PUNCTUM PRIMUM.

Quod Christus destinato consilio suum in mundum ingressum ita disposuit, ut esset illius modus nobis quidem ad exemplum quam utilissimus; ipsi verò ad ferendum permolestus & gravis. Unde extra Nazareth nasci voluit, ut qualicumque domestica commoditate nascens privaretur. I. nunc, qui tam studiosè tuas commoditates confectaris.

Extra patriam nascitur

PUNCTUM II.

Occasio profectiois extitit tributum à Cæsare indictum, & is quidem ambitione, ad ostentandum imperium, & cupiditate auri ducebatur, in edicto promulgando: Christus autem humilitatis & subjectionis exercendæ inde occasionem sumpsit, ad exemplum. Quidni ego subjiciam me omni humana creatura propter Deum?

Occasio.

1. Pet. 2. 13.

PUNCTUM III.

Ratio itineris, singulari totius oris modestia procedebat Virgo, mente in illum, quem gestabat, defixa, tacitaque cum illo loquens, aut de illo cum Iosepho: non gravabat sacra sarcina gestantem, sed sublevabat; ac propinqua fruendi

Ratio itineris.

N

fruendi

fruendi illo, spe vires reficiebat: cum alioquin
sat proluxa & difficilis via, asperitasque hyemis
teneram Virginem fatigarent.

PUNCTUM IV.

Hospitio excluditur. *In propria venit, & sui eum non receperunt.* Jam tunc illud implebatur: *Vulpes foveas habent, & volucres caeli nidos: Filius autem hominis non habet, ubi caput suum reclinet.* Quin vulpes astuti, & cupidi homines à suis foveis Christum excludunt: volucres autem superbi & nobiles à suis nidis, ut stabulum subire debeat, ubi *bos & asinus cognoscant possessorem suum*, mites ac humiles repellunt, quia non agnoscitur. O si cognovisses, & tu, quàm sæpè Dominum repellis à te, quoties pulsanti non aperis!

MEDITATIO XVII.

Nativitas Christi.

PUNCTUM PRIMUM.

Quomodo, imminente nascendi tempore, quod nec prævenire, nec prorogare Christus voluit, *Exultavit, ut gigas ad currendam viam*, & illam quidem asperam, ac difficilem, ab ipso primo ortu ad exitum usque, à summo usque ad summum, ab utero ad crucem. Deinde, hospitium suum, uterum Matris, Rex tantus haud reliquid indonatum in egressu suo, quare tunc ineffabili luce ac lætitia Matris suæ animam perfudit.

Exultās
prodit.
Ps. 18. 6.

Dona
pro hos-
pitio.

fudit. Cavet etiam illi ab omni incommodo, quod alioqui in partu reliquæ mulieres perpetuantur: nam & sine dolore enixa est, & claustro virginali nequaquam violato.

PUNCTUM II.

Virgo præsentens partum, secedit parumper, totaque in Deum absorpta, præstolatur Salvatorem, Deique salutare, quo repente edito, atque conspecto, quid illa senserit, nec cogitando assequi licet. Agnoscebat filium suum: 1.
In con-
templa-
tione
parit.

sed & eundem Filium Dei, verum Deum: illinc amor ipsam exstimulabat; hinc reverentia retrahebat; utroque autem attemperato, mixtoque amor cum reverentia, gaudio cum lacrymis, infantem in ulnas accipit, suaviatur, ac liquefcit anima ejus in complexu Nati. Deinde, pannis eum involvit, quos provida paraverat; locatumque reverenter in præsepio, prima adorat; 2.
Panis
involvis Gratias agit, quod venisset propter salutem hominum, quodque se dignatus fuisset honore Matris: vicissim ei offert, dicatque sua Matris obsequia affectu inenarrabili. Simili eum sensu Sanctus Ioseph & adorat, & gratias agit pro nutritii sibi munere commisso, fidelémque suam operam promittit. Faciam & ego.

PUNCTUM III.

Mira in hoc infante expendam: ac præcipuè, quod qui Deus est, & sedet super Cherubim, in humili præsepio jacet. Deinde, quomodo gratias agit Patri, cujus voluntate illic

Verba.

Mat. 11.

29. c. 18.

3. & 4.

Actio-
nes.Passio-
nes.Ps. 87.
26.

lic reclinatus est, offertque seipsum ad perficiendum opus redemptionis: clamat etiam ad nos tacitus: *Discite à me, quia mitis sum & humilis corde, & Nisi efficiamini sicut parvuli, & Quicumque humiliaverit se, sicut parvulus iste, hic major est in regno calorum.* Præterea quid agit infans? plorat & alia agit quæ talis: nam et si perfecta utebatur ratione, quæ tamen erant illius ætatis, naturam agere sinebat: quidquid autem ageret, Deo offerebat pro reconciliacione mundi, infantiles lacrymas, vagitus, & omne tale. Postremò, quæ jam tunc patiebatur æstimabo; aspero anni tempore, intempesta nocte, loco incommodissimo, in rerum omnium paupertate, & rejectus ab omnibus: nec ea patitur invitus, aut necessitate; sed volens, certoque consilio. *Pauper sum ego, & in laboribus à juventute mea.*

MEDITATIO XVIII.

Anuntiatio ad pastores.

PUNCTUM PRIMUM.

Angeli
adorant.
Heb. 1. 6.

QUòd Angeli, viso Domino in præsepi, obstupuerunt, supplicésque eum de cælo adoraverunt, jubente etiam Deo Patre. *Et adorent eum omnes Angeli ejus.* Et cum absconditum mortalibus, obscurumque cernerent, gestiverunt omnes venire in terras, atque illius annuntiare nativitatem. Sic ego accendar studio manifestandi Dei nomen hominibus, *ut cognoscant*

in terra viam ejus, in omnibus gentibus salutare ejus.

PUNCTUM II.

QUOD pastoribus Christus annuntiatur. 1. Non sapientibus circa Bethleem, quia superbi: non divitibus, quia cupidi: non nobilibus, quia deliciis dediti: sed humilibus, pauperibus, laboriosis, superque gregem vigilantibus: *Confiteor tibi Pater, quia revelasti ea parvulis.* 2. Annuntiatur gaudium, cujus materia est: *Quia natus est nobis Salvator: non sibi nascitur, non Angelis, sed nobis, qui salute indigebamus. Nobis natus, nobis datus, ex intacta Virgine.* 3. Signa mirabilia indicantur, per quæ reperiatur: *Invenietis infantem pannis involutum, positum in praesepe;* ergo signa sunt, infantia, paupertas, & humilitas: Ex his intelligam, an in me natus sit, si ea vigeant in corde meo.

Pastori-
 bus an-
 nuntia-
 tur.
 1.
 Mat. 17
 25.
 20
 32
 Luc. 8.
 10.

PUNCTUM III.

Angelorum gratulatio & glorificatio. Mittit Quare
 Deus Angelos, ut sic humiliatum ejus Fi- mittan-
 lium clarificent, quod Deus facere consuevit in- tur. An-
 ter despectiones. Deinde, ut discamus, quid nos geli.
 facere conveniat: quomodo glorificare, & gra-
 tias agere, quando propter nos ille humiliatus
 est. *Gloria in excelsis Deo:* Quippe non aliud Dei
 opus magis ad illius gloriam facit, quam In-
 carnatio Verbi. Quod si in cælo propter illud
 glorificatur, utique & in terra Deus propter hoc
 debet glorificari, *quæ ideo dicitur plena gratiâ Is. 6. 3.*

N 3 Dei.

Dei. O impendam me totum in illam. *Et in terra pax.* Multiplex pax, hominis cum Deo per remissionem peccatorum, hominis secum per subjectionem carnis ad spiritum, hominum inter se per concordiam voluntatum. *Orietur in diebus illius iustitia, & abundantia pacis. Homi- nibus bonæ voluntatis.* Iis nimirum, erga quos benigna est Dei voluntas, quæ est radix nostri omnis boni; sed & iis, qui ipsi sunt bonæ voluntatis ordinatæ in Deum, subjectæque illius legi. Talibus promittitur pax, non autem iis, qui boni sunt intellectûs, aut aliis pollent talentis.

PUNCTUM IV.

Recedunt Angeli, & in transitu invisunt præsepe, ibi canticum repetentes. *Quanta Mariæ exultatione!*

MEDITATIO XIX.

Adoratio Pastorum.

PUNCTUM PRIMUM.

Pastorū
fervor.

Ezech.
8. & 3.

Proficiscuntur pastores. Non posthabent acceptum nuntium, ut quidam divinas inspirationes: sed hortantur se mutuo ad inquirendum ostensum sibi bonum. Est quod apud Ezechielem: *Cherubim percutiebant inter se alas, quasi gestientes, ad obsequium Deo præstandum.* Deinde etsi non fuerit eis mandatum, nuntium tamen pro mandato habuerunt. Perfecta, obedientia. Deniq; festinantes fervore magno ac desiderio.

PUN

PUNCTUM II.

REperiunt annuntiatum, & adorant. **Credibile** est ad primum conspectum ex infantis ore promicuisse splendorem, simulque intus illuminatos fuisse pastores, ut illum Messiam & Deum esse cognoscerent. Deinde ad hanc illustrationem reverentiâ tacti, simulque amore succensi, prosternunt corpora, adorant, gratias agunt, offerunt de sua paupertate, implentes illud: *Non apparebis vacuus ante Dominum.* Deut. 16. Tum ad Matrem conversi, quæ sanctitatem spirabat, eam reverenter alloquuntur, gratulantur de tali prole, narrant, quæ viderant & audiverant de puero hoc.

PUNCTUM III.

REcedunt ad propria, glorificantes & laudantes Deum in omnibus, quæ audierant & viderant; vel circa præsepe: nam viderant infantem admirabilem, & audiverant ibi aliqua mirabilia de illo à Matre; vel quæ audiverant ab Angelo, & conferendo ea cum visis ad præsepe, laudabant Deum. Deinde hæc audita & visa narrabant aliis, & omnes qui audiverunt, mirati sunt, tum apud præsepe narrabant, quo alii aliqui confluerant, exciti adventu pastorum, tum obviis, ut fit in rebus insolitis. Porro cæteri mirabantur: *Maria autem conservabat omnia verba hæc, conferens in corde suo.* Quatuor genera hominum. 1. Quidam, etiam auditis, nihil movebantur, aliis intenti. 2. Aliqui illac trans-euntes, sepe.

euntes, & introsipientes, nihil notantes singulare, præteribant. 3. Alii fide viva accedentes: agnoscunt & adorant, fructumque referunt; sed recedunt ad sua. 4. Alii inhaerent, ut Maria & Ioseph, volvuntque assidue, & inter se conferunt mysterium.

MEDITATIO XX.

Circumcisio Christi.

PUNCTUM PRIMUM.

Obediē-
tia.

Æ Stimanda in Matre & sponso obedientia legis, ob quam subjecerunt circumcisioni Filium, imò ipsimet circumciderunt, vel Maria, vel Ioseph. Item affectus Matris in ipso actu: quam compatiebatur! quam blandè fovebat, quam devota sanguinem excipiebat, quâ diligentiam plagam curabat, quâ curâ primitias Sanguinis & præputium asservabat: vel sola ad redemptionem nostram satis futura!

PUNCTUM II.

1.
Christi
obediē-
tia.

2.
Humili-
tas.

3.

Qualis in circumciso infante affectus! 1. Obedientiae erga legem durissimam, in qua poterat secum dispensare, ut Deus, aut qua etiam non tenebatur, quippe ab originali culpa immunis, cuius erat testificatio ipsa circumcisio, quam suscipiendo, universae legis faciendae debitor fiebat. 2. Humilitatis, dum notam peccatoris accipit: nos autem, qui verè sumus peccatores, renuimus videri, aut dici. 3. Patientiae in

in ferendo vulnere, ob teneram complexionem, Patiētia,
 valde acri: & quia pollebat usu rationis, non
 tantum ictum sensit, sed expectatio abscissio-
 nis, & aspectus cultri timorem & tristitiam na-
 turaliter afferebat: quod in aliis non evenit in-
 fantibus. Porro ita doluit & ploravit, ut simul
 gauderet ob impletam in eo Patris voluntatem.
 4. Charitas tum erga Patrem, tum erga nos, qua 4.
 etiam totum sanguinem dare, innumerāsque Charitas
 plagas accipere paratus fuit.

PUNCTUM III.

Quod est quædam spiritualis circumcisio, Circum-
 quam Christus nos docet sua corporali; cisio spi-
 nempe superflua abjicere in vitæ commodis, ritualis.
 & inordinatos affectus resecare. Hanc nostram
 circumcisionem qui juvant, eique cooperan-
 tur, amandi sunt, nempe qui vel incommodo,
 vel injuria aliqua nos afficiunt: unde nimius
 nostri, & honoris proprij amor castigatur. Dein- Sangui-
 de considera, quod Christus tripliciter sangui- nem fu-
 nem fudit. 1. In circumcisione à suis, debito dit ter.
 & sancto ministerio. 1.
 2. A seipso in horto per 2.
 vehementem cum imminente morte conflicta-
 tionem animi sponte susceptam. 3.
 3. A Sathanæ ministris in passione ipsa. Ita etiam circumcisio
 nostra partim ab iis, qui præsumt, perfici debet,
 amputando occasiones & mortificando subdi-
 torum affectus, detrahendoque non necessaria:
 partim à nobis ipsis per voluntarias mortifica-
 tiones: partim ab adversariis & calumniatori-
 bus. Offeram me ad omnem modum.

N 5 MEDI.

MEDITATIO XXI.

De impositione nominis Iesu.

PUNCTUM PRIMUM.

Nomen Christo imponitur à Deo, qui solus potuit nominare ipsum, uti solus noverat finem & officium illius. Nominavit autem Iesum, hoc est, Salvatorem: quod nomen, si quidam alij acceperunt, ut in figura tantum, & secundum quid: Christus autem simpliciter & excellenter multis modis. 1. Quia ab omni simpliciter malo nos liberat. 2. Quia sic liberat, ut simul introducat in omne genus boni in hac vita & altera. 3. Quia modo singulari liberat, quod fit Deus & homo: unde fit, ut persoluto pretio ad æqualitatem redimat, non ex potentia tantum, qui dicit: *Ego, qui loquor justitiam; & pro-*
Isa. 63. 1. pugnator sum ad salvandum. Igitur, *In Domino*
Habac. 3. 18. gaudebo, & exultabo in Deo Iesu meo. Porro B.
 B.V. no- Virgo Maria prima fuit, quæ infanti jam nato
 men in- hoc nomen imponendum edixit, & prima illud
 dit. pronuntiavit: *Iesus est nomen ejus:* in pronuntian-
 do autem tum ipsa præcipuè, tum Ioseph, &
 astantes mira perfusi sunt suavitate, tanquam ex
 effuso foras unguento, quippe *Oleum effusum*
Cant. 1. 3. nomen tuum, ô Iesu! ideo adolescentula dilexe-
runt te: In primis Mater, *cujus spiritus exultavit*
in Deo salutari suo, in Deo Iesu suo. Impositum
 sibi nomen accepit infans, gratiasque egit
 Patri

Patri æterno pro nomine, & officio, ad exequendum illud paratissimus.

PUNCTUM II.

Cur nomen in Circumcisione imponitur? 1. Ad clarificandum ipsum, ut quia tanquam esset peccator, circumcidebatur; ex nomine innotesceret eum esse Salvatorem, qui tollit peccata mundi. 2. Ad significandum, quòd Salvator veniret per sanguinem, cujus modò, quasi primitias offerret, daturus postea totum.

Cur in Circumcisione datur.

PUNCTUM III.

Excellentiæ hujus nominis; quod si nec nominari potest, Nisi in Spiritu Sancto, ut ait Apostolus, quis ejus excellentias assequatur? 1. Complectitur perfectiones divinas; qui si Iesus est, utique in facto bonus, sanctus, sapiens, omnipotens, misericors: sunt enim hæc necessaria ad salvandum: siquidem factus est nobis sapientia à Deo, & justitia, & sanctificatio, & redemptio. 2. Complectitur omnia dona gratiæ & virtutum, quia de plenitudine ejus participare debent, qui salvantur. 3. Officia omnia illius, quòd sit Magister, Medicus, Pater, Iudex, Advocatus, Pastor, Protector, Iesus meus & omnia. 4. Est compendium aliorum nominum apud Isaiam; Vocabitur nomen ejus admirabilis, consiliarius, Deus fortis, Pater futuri sæculi, Princeps pacis. 5. Est mihi fons & origo honorũ omnium, in hoc datur remissio peccatorum; orationes à Deo exaudiuntur, ægrotudines spirituales curantur, tentatio.

1. Cor. 12. 3.

Excellentiæ hujus nominis.

1. Cor. 1. 20.

2.

3.

4.

Isa. 6. 9.

5.

tentationes vincuntur, dæmones profligantur,
pericula avertuntur: est Lux, & Dux, atque ad
omnes virtutes stimulus.

MEDITATIO XXII.

Magorum profectio Hierosolymam.

PUNCTUM PRIMUM.

Apparitio stellæ. Voluit Deus, sicut in Iudæa
pastoribus, ita etiam Gentibus manifestare
ortum Salvatoris, atque ad adorandum vocare,
siquidem omnium erat Salvator, tum Iudæo-
rum, tum gentilium, illis autem per Angelum,
his per novam stellam significavit, juxta vatici-
nium Balaam. Multi etiam alii eandem stellam
viderunt, & quem indicaret, conjecerunt: sed
hi tantum Magi ad inquirendum permoti sunt.
Sic plerique commodis temporalibus intenti,
posthabent lucem divinæ inspirationis, aiuntque
illud: *Leo est in via, occidendus sum*, prætexen-
tes excusationes; sed *qui timet pruina, irruet
super eum nix*: & isti pro temporali incommodo
incurrunt æternum. Singulare beneficium Ma-
gis collatum, ut præ tot aliis efficacius move-
rentur, ut omnibus postpositis, quærerent Chri-
stum: quale Abrahæ: *Egredere de terra tua*.
Optem ita vocari: & si vocatus sum, mundum-
que reliqui, ut Christum invenirem, gratias
agam. Nam alioqui, *Multi sunt vocati, pauci
verò electi*, ita ut obtemperant.

PUN-

Num.

24. 17.

Soli tres

Reges

sequun-

tur.

Prov. 2.

13.

c. 26. 13.

Amos. 5.

19.

Job. 6. 16.

Gen. 12.

2.

Mat. 20.

16.

PUNCTUM. II.

Profectio Magorum. Dant se viæ: & ecce
 vident stellam præire ducem, ut olim He-
 bræos antecedebat columna nubis per diem,
 ignis per noctem: nempe aggredientibus magno
 animo servitium Dei, adest gratia singularis ad
 prosequendum cœpta. Sequuntur stellæ du-
 ctum in neutram partem declinando; & cum il-
 la vel quiescendo, vel movendo: ita ego ductum
 rectæ rationis, supernaturale item lumen, & il-
 lustrationes à Deo immittas, & denique Supe-
 riorum, & spiritualis Patris directionem sequar,
 quasi totidem stellas, vel unam potius ex pluri-
 bus coagmentatam. Appropinquantibus illis
 Hierosolyam, subducitur aspectibus eorum
 stella ad fidei, constantiæque probationem: ac
 licet tristati fuerint, non tamen à cœpto desti-
 terunt. Ita nos, cum subtrahitur consolatio,
 non resiliemus. Converterunt autem se ad me-
 dia ordinaria, quærendo ex aliis: sicut sponsa:
Num, quem diligit anima mea, vidistis? Ad-
 eundi Prælati, & qui nos juvare queunt.

1. Stella ducit.

2. Sequuntur.

3. Se abdit.

Cant. 3.

3.

PUNCTUM III.

Interrogant audacter de Rege nato. 1. Elucet
 fides eximia. Non quærun, an sit natus: sed
 de loco tantum, quasi de re nihil dubitent. 2.
 Magnitudo animi: non verentur, in regia civi-
 tate, & aula ipsa alium Regem Iudæorum quæ-
 rere, quàm qui præsidebat. Qua tanta illorum
 con-

1. Fides.

2.

Magnanimitas, Turbatio.

con-

confidentia turbatur Herodes, ipsi verò minime. Cum Herode turbatur civitas, quæ potius gaudere debebat, cum ex Messiaë expectatione, verique sui Regis tota penderet: sed fit, ut potentioribus consentiatur, etiam in malo.

PUNCTUM IV.

Herodes
locum
designat

Herodes inquit ex sacerdotibus. Elucet
mira providentia Dei. 1. Quòd iniquum
faciat cooperari suo consilio. Diligentia enim
Herodispatefit locus nativitatis. 2. Quia per
Mala. 1. malos ministros & sacerdotes aperit sensum
7. scripturarum piis. *Labia enim sacerdotum custo-
diunt scientiam.* 3. Quòd scriptura sit lumen ad
Ioan. 5. 30. inveniendum Christum, quæ cum habetur, non
est opus aliâ stellâ *Scrutamini scripturas, illa
sunt, quæ testimonium perhibent de me.* 4. Iudi-
cium Dei, quòd Genriles è longinquo cum la-
bore veniunt adoratum. Iudæi autem, quibus
promissus, & inter quos erat, non se loco mo-
Ioan. 6. 44. vent, scilicet: *Nemo potest venire ad me, nisi Pa-
ter meus traxerit eum.*

MEDITATIO XXIII.

Inventio & adoratio Regis nati.

PUNCTUM PRIMUM.

Desere
aulas.

Prosequuntur Magi iter, & iterum vident
stellam. Cùm primum de loco nativitatis
indicium acceperunt, relicto aulae strepitu, per-
gunt. Non nisi ex necessitate, inter tales morari
oportet

Inventio & adoratio Regis nati. 207

oportet viros Religiosos. Quin ipse Rex David à tumultu cupiebat liberari. *Quis dabit mihi pennas, sicut columba, & volabo, & requiescam?* *ps. 54. 7.*

Nota etiam bonitatem Dei, qui Magos jam ex indicio pergentes, voluit solari, reddita stella: unde illi mirificè recreati sunt. *Secundum multitudinem dolorum meorum, consolationes tuae latificaverunt animam meam.* Ita Deus agit cum *ps. 93. 19.*

homine.

PUNCTUM II.

Appulsus in Bethleem, & ingressus in domum. 1. Stupent, cum vident stellam super casam stare, sed continuò illustrati sunt, quod regnum ejus non est, ut mundi. 2. Inveniunt Puerum cum Maria Matre ejus, sic etiam pastores. Non facilè disjunguntur Iesus & Maria, & debent in affectu nostro conjungi. 3. Ad conspectum Infantis emicuit ex ejus vultu radius, qui etiam mentes Magorum illuminavit, ut agnoscerent illum esse verum Deum, Regemque & Salvatorem. Unde gaudio magno valde perfusi sunt, magis, quàm ex revisa stella. Et utique erat Christus *stella matutina*. Quare impletum tunc in Magis illud: *Satiabor cum apparuerit gloria tua.*

1. Stupor Regum.
2. Iesus & Maria.
3. Illustratur Reges.
Apoc. 2. 28.
c. 2. 2. 16.
ps. 16. 15.

PUNCTUM III.

Magi adorant, & offerunt. 1. Procidunt ad terram totis corporibus, simulque animis demississimè prosternuntur, impletique cœpit: *Coram illo procident Æthiopes, & inimici ejus terram lingent.* 2. Fuit adoratio latriæ, tanquam

1. Reverentia.
psal. 71.
2. Latria.
vero

vero Deo exhibita, pro salute hominum facto homini: pro quo in genus humanum beneficio, próque singulari erga se Magi gratias ex intimo corde infanti egerunt, impleveruntque il-

Psal. 71. lud pro sua parte: *Et adorabunt eum omnes Reges terra, & omnes gentes servient ei.* O serviant illi omnes, ac imprimis ego & tandem fiat ei, quod

Isai. 45. apud Isaiam: *Mihi curvabitur omne genu.* 3. Promunt aurum Regi, thus Deo, myrrham homi-

^{3.}
Oblatio. ni mortali: nec non interna, aurum charitatis, thus devotionis, & myrrham mortificationis, quæ & ego offeram; ac, si Religiosus sum, trina vota. In myrrha castitatem, qua caro à corruptione præservatur: in auro paupertatem, quæ omnibus se abdicat Christi causâ: in thure obedientiam, quæ est oblatio totius hominis in odorem suavissimum Deo. Nec bonus Iesus dimisit indonatos, aut se vinci liberalitate passus est. Reddidit vicissim magis aurum sapientiæ, qua mysterium Incarnati Verbi percepit: thus insignis devotionis, internæque consolationis: myrrham incorruptionis à peccatis, ne posthac laberentur lethaliter, quæ est confirmatio in gratia. Ita piè credi potest.

PUNCTUM IV.

Colloquia Magorum cum Maria. Narrabant de stella, de gestis Hierosolymis, circumspiciebant casam, præsepia, pannos, ipsam Matrem admirabantur. Illa vicissim conservabat omnia, conferens in corde suo: laudabat eorum fidem, confirmabat. Non adfuerat initio

tio Ioseph, ut indicaretur Infantem hunc non habere Patrem in terris, qua homo erat: super-veniens autem Ioseph, quæ sensit? quæ dixit? Cùm pernoctassent ibi, admonentur in somnis, ne redirent ad Herodem, quod ille petierat, ne ipsi & infans in periculum adducerentur. Pa-rent, & alia via revertuntur, gratulantes sibi pro suscepto labore. Ita iis contingit, qui con-stanter Christum quærunt.

MEDITATIO XXIV.

Purificatio Matris & Presentatio Filij.

PUNCTUM PRIMUM.

V irgo implet legem Purificationis, quæ jube-	B. Vir-
bat mulierem, quæ peperisset masculum,	ginis
oblato sacrificio purificari in templo post 40.	virtutes.
dies. 1. Libenter se continuit per illos dies in il-	1.
la casa, intenta alendo Filio, & defixa in contem-	2.
platione tantæ rei. 2. Enituit puritas, quòd, cùm	3.
purissima esset, adhuc voluit purificari. 3. Obe-	Levit.
dientia erga legem, à qua tamen erat exempta,	12.2.3.
quòd concepisset, non suscepto semine. 4. Hu-	4.
militas, profitendo se indigere purificatione,	
dum ritum servabat, <i>Offerendi pullum columbae.</i>	
<i>aut turturem pro peccato:</i> sicut Filius se peccato-	
rem exhibuit, admissa circumcissione. 5. Amor	5.
paupertatis, quia non agnum obtulit in holo-	
caustum; sed pullum columbæ, aut turturem,	
quod permittebatur pauperibus: & potuisset	
procurare agnum ex oblatione Magorum; sed	
maluit	

maluit

6. maluit ex pauperibus esse. 6. Devotio & reverentia, qua munus suum obtulit Sacerdoti, petens pro se orari. Hæ sex virtutes sunt instar sex foliorum lilij candidissimi, *Sicut lilium inter spinas, sic amica mea inter filias.*
- Cant. 2.
2.

PUNCTUM II.

1. **L** Ex altera jubebat offerri Deo omne primogenitum, in memoriam liberationis ex Aegypto, ab intereptione primogenitorum omnium, tam hominum, quam pecudum. 1. Devotè offert Patri æterno Filium ipsius, & proprium, oblatione significata præteritis sæculis per tot illas primogenitorum oblationes, & optatissimam ipsi Patri æterno, multoque acceptiorem, quam Abelis, Noë, Abrahamæ, omnibusque Mosaïcis sacrificiis, per quam petebat pia mater toti mundo salutem, & reconciliationem. 2. Infans quoque ipse offert sacrificium Patri: quandoquidem priores oblationes non auferebant peccata: at speciatim cogitabo, quòd pro me se obtulerit. O offeram ego me ipsum!
2.
Ipsius
Christi.

PUNCTUM III.

- P**rimogenitus debebat redimi quinque siclis. 1. Redimitur à Deo Patre, cui fuerat oblatum. Non sibi retinet, testificans quod vult profusus eum esse nostrum. 2. Redimit Virgo Mater, ut nutriat, non ut servet sibi, sed mundo. 3. Pretium, quinque sicli, non pluris hic, quam alii primogeniti, redimitur. Ostendit Deus promptitudinem dandi eum nobis, ut noster sit: siquidem
- Redimitur 5. siclis.

dem tam parvo redimi eum finit. Quinque sicli
possunt intelligi, mortificatio quinque sensuum,
vel quinque virtutes, quæ ad Christum dispo-
nunt, recuperando cum Deo gratiam. Viva fi-
des, timor Dei, dolor de peccatis, fiducia de mi-
sericordia Dei, ac stabile propositum emenda-
tionis. 4. Redimitur in eum finem, ut sub pote-
state hominum sit, & morti etiam pro iis tra-
datur.

Sicli
quid.

MEDITATIO XXV.

De Simeone & Anna in presentatione
Christi.

PUNCTUM PRIMUM.

Virtutes Simeonis & oraculum. 1. Erat vir Simeon
iustus & timoratus: cavens diligentissimè, qualis?
ne quid offendat. Qui timet Deum, nihil negli-
git. 2. Expectans consolationem Israël, per ardentia
desideria, per preces cum fiducia magna. 3. Et
Spiritus Sanctus erat in eo, non tantum sicut est
in quovis Iusto, sed peculiariter, à quo proinde
incitabatur ad flagitandam ardentè & expe-
ctandam consolationem Israël: ipse enim spiritus
postulat pro nobis, dum postulare facit. Qua
fiducia & vitæ sanctimonia meruit responsum
accipere, non visurum se mortem, donec videret
Christum Domini. Deus voluntatem facit ti-
mentium se, & deprecationem eorum exaudit. 4.
Datur etiam nunc aliquibus in hac vita videre
Christum Domini per contemplationem; sed

1.
Eccl. 7.
12.
2.
3.

Ps. 144.

19.

49

O 2

quia

Exod.
33.

quia scriptum est: *Non me videbit homo & vivet*, moriar per mortificationem, ut videam per contemplationem, aut planè moriar hîc, ut illic videam facie ad faciem.

PUNCTUM II.

Impletur votum Simeonis. *Venit in spiritu in templum, & accepit Christum in ulnas suas.* Verè potens est Dominus facere *superabundanter, quàm petimus aut intelligimus.* Petierat Simeon videre, & datur ei amplecti ipsum, contrectare, exoculari. Multi tunc aderant, solusque agnoscitur Simeon, quòd infans nihil præ se ferret foris singulare. Ita contingit, ut solùm, qui dispositi dignè sunt, Christum in Evcharistia agnoscant, & fruantur. Præterea æstimetur gaudium boni Senis, præ quo ducebat omnes labores pro nihilo, & nihil superesse amplius in hac vita sibi optandum. Ita & tu, *propter eminentem scientiam Iesu Christi, omnia arbitrarere, ut stercora, ne Christum lucrifacias.* Duo collige ab exemplo Simeonis, quæ faciunt ad felicem mortem. 1. Fiduciam, quam Sancti concipiunt futuræ retributionis, cum experiuntur in hac vita, quomodo Deus consoletur suos, ac centuplum eis nunc reddat, juxta promissum suum. 2. Fastidium rerum humanarum, unde cupiunt dissolvi, & esse cum Christo. Tandem quid sensit Mater, similiter & Ioseph, cum agnoscere puerum à sancto sene viderent, & ita prædicari. *Mirantes erant super his, quæ dicebantur de illo.*

Luc. 2.
33.

PUN-

PUNCTUM III.

Simeonis sermo ad Mariam. Prædicit, ipsam prædi-
 scoloris gladio transfigendam. Sic Deus mi-ctio Si-
 scet tristitia lætis, summo consilio. Et voluit, ut meonis,
 B. Virgo & Mater jam tunc inciperet amaritu-
 dinem Filii passionum perferre. Deinde de
 puero, quòd futurus sit in ruinam & resurre-
 ctionem multorum in Israël. Ex parte quidem
 Christi, nulli in ruinam, sed in resurrectionem
 tantum, ad profectionem, ad gratiam & glo-
 riam; ex parte verò ipsorum hominum, qui
 abufuri erant beneficio, & scandalizandi in ip-
 sius humilitate, etiam ad ruinam. Item quòd in
 signum contradictionis, in quem tanquam in
 scopum jacularentur, calumniando doctrinam,
 miracula, mores, & vitæ etiam insidiando.
 Gaudebo ad imitationem Christi, quando pro-
 pter ipsum contradicetur mihi.

PUNCTUM IV.

Annæ confessio, cui etiam revelatus fuit Annæ
 Christus, ejus quoque insignes extitère virtutes.
 virtutes, quibus id promerita est. *Castitas vi-*
dualis, Oratio & jejunium, Legis observatio &
assiduitas in templo cum annorum 84. perseve-
rancia in hisce bonis operibus.

MEDITATIO XXVI.

Est de applicatione sensuum.

O 3

MEDI-

MEDITATIO XXVII.

Fuga in Aegyptum.

PUNCTUM PRIMUM.

Christi
persecu-
tio.

Persecutio Regis nati, instigante diabolo, qui suo regno à tam admirabili infante metuebatur, Herode Rege successorem non ferente, & populo assentiente Regi impio, Christus queritur ad necem, Cœpit jam tunc impleri Simeonis vaticinium de contradictione, Et voluit Pater æternus ab infantia Filium suum laboribus exerceri, & proprium est mundi persequi adversantes sibi. Id evenit primitivæ Ecclesiæ, & passim justis. *Omnes enim, qui volunt piè vivere in Christo Iesu, persecutionem patientur.* Et præmonuit nos Christus. *Non est servus major Domino suo, si me persequuti sunt, & vos persequentur.* Potuit aliter, quàm fugiendo declinare periculum: sed ita maluit. 1. Ut plus pateretur in exilio apud extraneos, nec fugit ad Magos, ubi in pretio esset; sed ad ignotos, ubi lateret, quod imitari debemus, ut velimus in occulto esse, dum aliter de nobis disponit per Superiores. 2. Voluit etiam genti Idolis deditæ prodesse, & implere Isaïæ prædictionem. *Ecce Dominus ascendet super nubem levem, & ingredietur Aegyptum, & commovebuntur simulacra Aegypti à facie ejus.* Hæc nubes fuit sacra illius humanitas, vel etiam Matris ulnæ, in quibus portabatur: simulacra autem commota sunt, quia fun-

2. Tim.

3. 12.

Ioan. 15.

20.

Quare
fugeris.

1.

2.

Isa. 19. 1.

fundamentum ab eo positum est illius perfectionis, quæ postea in Aegypto maximè viguit in sanctis Anachoretis & Cœnobitis, per quam idola, quibus mundus serviebat, divitiæ, honores, & voluptates, prostrata sunt & conculcata. O cùm Christus in nube panis ingreditur ad me, simulacra pravarum affectionum turbentur! Quod Christo evenit fugienti in Aegyptum à facie Herodis, evenit ejus corpori primitivæ Ecclesiæ, sanctisque Apostolis, qui pulsati à Iudæis, se ad gentes converterunt. Ne me deserat, obsecro, meus Iesus, ne ego tibi, bone Iesu, secedendi præbeam occasionem, & ne alius accipiat coronam meam.

PUNCTUM II.

Revelatio de fuga capescenda. Deus mittit Angelum providentiam gerens de Filio, donec veniret hora ejus. Gerit etiam de justis adoptionis filiis. Per Angelum intimat, quia vult sibi obediri etiam in ministris. Non Matri intimat, sed Iosepho, cui, ut capiti domus, voluit Matrem subjacere. Nec illa ægre tulit, sed perinde paruit, ac si fuisset sibi revelatum, dummodo voluntas Dei fiat, non interest, per quem innotescat. Discam ita obedire, & subordinatis.

Appariti-
tio An-
geli.

PUNCTUM III.

Circumstantiæ mandati. 1. Dormienti noctu imperatur, vult Deus postponi quietem, & commoda propter obedientiam. 2. Iubetur puerum & Matrem adducere, cæteris re-

1.
Nocte.

2.
Puer &
Mater.

lietis,

3.
In diffe-
rentia
loci.

4.
Tēporis
Fugæ ra-
tio.

5.

Ad phi-
lem. ver.
21.

fidens in obedientia tua scripsi tibi, sciens, quoniam & super id, quod dico, facies.

lictis, quò tutius abiret. Sic ego, dum voluntas Dei urget ad aliquid, non prospiciam de commoditatibus, sufficit Iesum & Mariam secum habere. 3. Locum exilii designat Ægyptum, hostilem terram. Qui sub obedientia religiosa degunt, non sibi deligant locum, ubique tuti sub Dei manu erunt. 4. Terminum exilii, non assignat, *donec dicam tibi*. Deo relinquamur, quamdiu in hoc aut illo munere & loco versemur, quia ipsi est cura de nobis. 5. Rationem fugæ reddit, ob periculum ab Herode. Et si ad obediendum non requiritur, ut ratio reddatur, Deus tamen subinde facit, ut qui alioqui sine ratione paratus est obedire, si ea ex abundantia reddatur, suavius faciat. Ut in rebus fidei, quando ad promptitudinem credendi accedit miraculum, solatium est credenti. Quando autem rationem præcepti non assequimur, perinde obsequemur, imitantes quod dicit Paulus.

PUNCTUM IV.

Obedientia Ioseph. 1. nihil objecit, aut difficultates movit. 2. celeriter obedivit. 3. non est moratus difficultatem itineris, & rerum necessariorum inopiam.

PUNCTUM V.

Commoratio in Ægypto, in magna rerum paupertate, labore manuum victitantes inter barbaros & impios: ferebant pacatissimè,
Deo

Deo curam relinquentes; cruciabantur ob gentis impietatem & peccata. Credibile est aliquos, ad Dei notitiam cultumque permotos fuisse admiratione hujus sanctæ familiæ, quam etiam juverint: aliquibus subsidiis.

MEDITATIO XXVIII.

Cades innocentium & reditus ex Aegypto.

PUNCTUM PRIMUM.

Cogita. 1. Quàm sit ambitio perniciofa, ut talia patret, & Christo ipsi infidietur, & quàm suspicax, ubi non est timendum. 2. Quàm Christus compassus fuerit innocentibus. 3. Quàm illis bene cesserit mors pro Christo obita.

1. Ambitio
2.
3.

PUNCTUM II.

Mortuo Herode, revocantur ex Aegypto. 1. Herodes frustratus voto occidendi Christum, regnum etiam amisit infelici morte, pro quo retinendo fuerat Christum persecutus, sic nihil proficit tandem iniquitas. 2. Ioseph admonetur per Angelum, fiduciãque in Deum majorem concipit, quando videt ita sui curam geri, sibi que commissorum. Ideo me projiciam in Deum, in cuius manu sortes meae sunt. 3. Angelus apud Iosephum non nominat ex nomine Mariam, aut sponsam suam, nec modò, nec in prioris apparitione, sed Matrem vocat. Accipe puerum & Matrem ejus, quia hoc nomen ipsi gloriosiss-

1. Decipitur Herodes.
2. Ioseph monetur Psal. 30.
3. Mariam nominat

PUNCTUM III.

1. **R**editus ex Ægypto. 1. Sensere illi, qui as-
sueverant sanctis hisce hospitibus, & for-
tè ad Dei cognitionem adducti fuerant, illo-
rum abscissum.
 2. Ioseph solitus in dubiis ad
Deum recurrere, edocetur, ne transeat in Iu-
dæam.
 3. Christus nomen contraxit à civitate,
ubi enutritus est, ut Nazaræus vocaretur, id est,
sanctus, Deoque sacer. Quis, ut ille? vel flo-
ridus, quomodo non alius, omni genere virtu-
tum, *flos campi, & lilium convallium.*
- Cant. 2.*
1.

MEDITATIO XXIX.

Christus ascendit in templum, & manet.

PUNCTUM PRIMUM.

Quòd consuetudo fuerit Mariæ & Ioseph
ascendendi in templum temporibus à le-
ge præscriptis, ter in anno, tum spiritu pa-
trandi legi, tum peculiari devotionis sensu er-
ga Dei domum: Christus autem simul ascende-
bat, quòd ita parentes vellent; & ut ibi Patrem
glorificaret, gratiasque solennes ageret cum
reliquo populo pro communibus & privatis be-
neficiis, quæ fuerat legis ratio præcipientis
ascensum. Nec quia consuetudo erat, ideo ex
consuetudine faciebant, sed ex devotionis spi-
ritu, quod est in talibus atque aliis virtutum
actionibus servandum nobis.

PUN-

PUNCTUM II.

Remansit puer Iesus in templo, quia magis Reman-
 etiam, quàm Samuel versari in Dei oble- sit puer.
 quio appetebat, & ut exemplum daret pietatis
 circa res sacras & cultum divinum, præsertim
 in ea ætate, quando alii incipiunt ratione uti,
 ut doceret jam tunc assuescere oportere pietati,
 exercitationemque virtutum. Remansit autem
 insciis parentibus, ne si illi repugnarent, vi- parenti-
 deretur inobediens, cùm alioqui remanere bus.
 eum oporteret; vel si permitterent, eorum
 præsentia sibi foret impedimento. Discam af-
 fectum carnis & sanguinis deponere, & si con-
 juncti prohiberi sunt, celare ipsos consilium,
 quamvis dolituros. *Qui amat patrem aut ma- Mat. 10.*
trem plus, quàm me, non est me dignus. Et. Qui 37.
dixit patri suo & matri suæ, nescio vos, &c. hi Deu. 33.
custodierunt eloquium tuum. 9.

PUNCTUM III.

Voluit Iesus manifestare se, idque in tem-
 plo, & apud legis Doctores, in quo actu
 insignes exhibuit virtutes. 1. Modestiam, vul- Christi
 tu, verbis, & moribus singularem, ut ea per- 1.
 moti, ad confessum eum admiserint. 2. Hu- modest.
 militatem, interrogando, & audiendo, quasi 2.
 discens, non autem docens. 3. Sapientiam in Humil.
 quæsitis, & responsis, ut stuperent. 4. Zelum, Discret,
 quia non ad ostentationem, sed pro gloria Dei 4.
 faciebat, unde elati confunderetur, humiles Zelus,
 illustrarentur interius. Quàm mihi hæ virtutes
 neces-

necessariæ! qui immorigerè & arroganter scientiam jacto, quæ nulla est, indeque meam, non Dei laudem quero.

PUNCTUM IV.

Quid egerit illo triduo. Credibile, mansisse in templo semper, & humi cubâsse, ac sine cibo vixisse, vel tenui & illo emendicato.

MEDITATIO XXX.

Quæritur IESUS, & invenitur.

PUNCTUM PRIMUM.

Parentū
virtutes
in qua-
rendo
Iesu.

1.

2.

3.

4.

Quod Deus parentes, amissione talis Filii, absque eorum culpâ, & dum pium obsequium præstant, voluerit exercere ad exemplum virtutum. 1. Patientiæ, nam ita dolerant, ut interius non turbarentur, neque pacem cordis amitterent, neque conquererentur, sed Deo se committerent. 2. Humilitatis, dum culpæ suæ tribuerent, quæ aberat omnis, vel quod indignos se putarent tali vitæ solatio. 3. Studii & curæ, ubi primum adverterunt, quaerendi illum, dolore & amore exstimulante, quodque id paterni officii esse intelligerent. Non invenerunt autem inter cognatos, quia propter eos non deseruisset parentes. 4. Orationis, qua per noctem petebant à Deo sibi reddi. Contingit spiritualiter amitti Christum per diem prosperitatis, & animadverti in nocte tribulationis, vel per diem vitæ, dum per teporè hæret quis

quis in aliquo peccato mortali, nec se agnoscit, aliquando tamen ad vitæ noctem recognoscit. Gratiam quoque devotionis Deus subtrahit ob varias causas, vel culpabiles, vel ex providentia.

PUNCTUM II.

Quomodo invenitur. 1. Post triduum, in
 typum alterius tridui à morte ad Resurre-
 ctionem ejusdem Christi. Sed illa amissio &
 mora fuit multò acerbior, hæc tantùm quædam
 illius prægustatio. 2. Locus. In templo inveni-
 tur, orationis loco. Invenietur in corde no-
 stro, si illud fecerimus orationis locum, non
 negotiationis. Sic sponsa non invenit in plateis,
 & turbis distractionũ, nec verò in lectulo com-
 moditatum, quia, ut apud Job, non invenitur
 in terra suaviter viventium. 3. Inter quos inve-
 nitur? in medio Doctorum, audiens & inter-
 rogans. Inde intelligi potuit cur remansisset.
 Invenitur apud eos, qui habent clavem scien-
 tiæ. Cogitent isti inter ipsos Christum esse, ob-
 servarè que quomodo alios dirigant. 4. Gau-
 dium Mariæ majus, quàm Matris Tobix, in-
 star illius, quod postea percepit, cum redivivum
 à mortuis recepit filium. Invenit Iesu in tali
 actu & plausu, non ingessit se Mater, ut fit,
 prædicando suum esse filium: at modestè &
 tacitè rem considerabat, & exitum præstola-
 batur.

1. Tempus tridui.
 2. Locus Templũ.
 3. Societas Doctorum.
 4. Gaudiũ B. Virg. Mariæ.

PUN-

PUNCTUM III.

1. **Alloqui-**
tu. Fi-
lium a-
manter.
Iob 7.
20.
Mat. 27.
46.
Ps. 43.
24.

Quomodo Mater alloquatur inventum Fi-
lium. 1. *Fili! quid fecisti nobis sic?* Non
est curiosa inquisitio causæ, sed amorosa exposi-
tio doloris, ut cum Job, *Quare me posuisti con-*
trarium tibi? Et Christus, *ut quid dereliquisti*
me? Et David: *Quare faciem tuam avertis?*
Simul indicatur, ab ipsius Dei providentia affli-
ctionem venire, & posse, cum velit, mederi.
Solet in his verbum addi fiducia, ut, *Deus,*
Deus meus, ut quid, &c. & Maria, *Fili, quid?*
nam ex amore & fiducia proficisci debent tales
quasi querelæ. 2. *Pater tuus & ego.* honorat
sponsum, dum primo loco nominat, & glorio-
sum patris titulum tribuit, se humiliat, quasi
ejus filius habeat alium parentem præter se;
quod inde colligebatur. 3. *Dolentes quareba-*
mus te. Debet quæri cum dolore, qui ex amore
procedat, & cum simplicitate cordis purâ ipsius
gratiâ, non ob gustum, aut commodum aliud.
Et quærendus est diligenter, & perseveranter.
Ier. 29. *Quæretis me, & invenietis, cum quaesieritis me*
in toto corde vestro. 4. Sic, emphasim habet.
4. **Breviter.** Quàm pauca & cordata verba, uti aliàs solita
Diva Virgo!

PUNCTUM IV.

1. **Respon-**
dit Chri-
stus as-
perius-
culc.

Quid responderit Christus. 1. *Quid est, quod*
me quarebatis? subasperor in specië respō-
sio. Sic subinde expedit, ad exercitium patien-
tiæ, & humilitatis, quando etiam abest omnis
culpa,

Queritur JESUS, & invenitur. 223

culpa, ut hîc. Voluit etiam indicare, se plus esse, quàm hominem. 2. *Nesciebatis, quia in his, quæ Patris mei sunt, oportet me esse?* Com- Servien- mendatur nobis studium divini absequij præ dū Deo, rebus omnibus.

PUNCTUM V.

Christus descendit cum eis, & erat subditus illis. In itinere quærebat Mater ex eo, quid egisset illo triduo, & conservabat verba ejus in corde suo. Quàm deinceps fuit Virgo attenta, ne Christum admitteret! Utinam & ego!

MEDITATIO XXXI.

*Vita Christi usque ad annum
trigesimum.*

PUNCTUM PRIMUM.

JESUS proficiebat sapientiâ & ætate apud Deum & homines. Habuit à suo conceptu omnem sapientiam & gratiam: proficiebat autem, quotidie magis exercens, forisque ostendens, quemadmodum sol in se idem, crescere dicitur usque ad perfectum diem, secundum operationis efficacitatem. Spiritualiter crescere aut decrecere varijs modis contingit. 1. Aliqui, ubi cœperunt, mox retrocedunt. De his Christus. *Mittens manum suam ad aratrum, & respiciens retro, non est aptus regno Dei.* Et sunt ut uxor Loth, quæ versa est in statuam salis.

Prov. 4. 18.
1.
Mali retrocedunt à bonis.
Luc. 9. 62.

Gen. 19. *lis*, quòd retrospexerit. 2. Alij in progressu
26. remittunt de fervore & medijs, per quæ profe-
 2. cissent, qui in periculo sunt deficiendi. Ad ta-
Apoc. 2. les Christus. *Habeo adversum te pauca, quòd*
 4. *charitatem primam reliquisti.* 3. Alij incipiunt
 3. & pergunt, sed lentè, qui etsi exteriùs non ap-
 4. pareant deficere, solent tamen interiùs. 4. Alij,
Pf. 83. 6. ubi inceperunt, pergunt alacriter. *Ascensiones*
in corde suo facientes, & euntes de virtute in
virtutem.

PUNCTUM II.

1. **C**rescebat coram Deo & hominibus. Vitan-
 Modus da extrema. Aliqui, non habitâ ratione æ-
 crescendi. dificationis apud homines, quævis faciunt fer-
 vore proficiendi, alij tantùm coram hominibus
 2. proficere student, non in corde coram Deo :
 Sapientia. *tia & gratiâ*, ad sapientiam spectant, medita-
 tio cælestium, prudentia agibilium, discretio
 sermonis; ad gratiam autem eæ omnes actio-
 nes virtutum, quibus placemus Deo, & homi-
 nibus reddimur amabiles. Sicut de Christo di-
Isa. 42. citur. *Non erit tristis neque turbulentus.* Pro-
 4. ficiebat & Maria ab exemplo Filij, proficiam
 & ego.

PUNCTUM III.

Christus **D**E Christo ab hoc tempore ad trigesimum
 obedit. annum ætatis non habetur aliud; nisi
 quòd

quod erat subditus illis. 1. Cogita, quis obediebat. 2. In quibus? quæ in domo fabri, & paupere occurrunt facienda, & faciebat omni affectu. Laus obedientiæ non est à dignitate actionum, quæ fiunt, sed ab intentione & affectu facientis, qualescunque imponantur, licet suo genere parvæ.

PUNCTUM IV.

EXercuit Christus fabrilem etiam post mortem Ioseph, unde dicebant. *Nonne hic est faber Filius Mariae?* 1. Ad exemplum vitandi otij. 2. Ut se subjiceret maledicto Adæ. *In sudore vultus tui vesceris pane tuo.* 3. Causâ humilitatis. Considera, quo affectu interno opera faciebat, & offerebat Patri æterno labores illos. Tu fac similiter in omnibus.

Cur Faber?
Marc. 6.
3.
Gen. 3.
19.
1.
2.
31

PUNCTUM V.

QUod Christus tanto tempore latuerit usque ad trigesimum annum. Unde postea mirabantur, *quomodo litteras sciret, cum non didicisset.* Imò dicebant: *In furorem versus est.* tam insolita dicebat & faciebat, qualia ab eo expectari non poterant, ex comparatione vitæ prioris. Ama latere, nec te ipsum ostenta. Erit tempus, cum Deus disposuerit.

